
§ 8

Årsbokslut per 31 december 2019

Dnr: RUN 76-2020

Beslut

Regionala utvecklingsnämnden fastställer årsbokslutet per den 31 december 2019.

Ärendebeskrivning

Den samlade budgetavvikelsen för regionala utvecklingsnämnden blev –3,7 mkr och förklaras av högre politiska kostnader än budgeterat. I övrigt har nämnden utfört sitt uppdrag inom fastställd budgetram. Försök har gjorts för att reducera de politiska kostnaderna under året genom att se över sammanträdesplanen för att om möjligt minska antalet möten, vilket har lyckats i viss omfattning. Bolagen har genomgående presenterat positiva resultatutfall eller nollresultat, med undantag för tre bolag som redovisar negativa resultat. I två av dessa tre bolag var detta helt eller delvis enligt budget (ALMI och Norrbottenabanan), medan det tredje bolaget (Skogsmuseet) har påbörjat ett kvalitetssäkrings- och hållbarhetsarbete för att komma tillrätta med underskottet. Finansiella utmaningar nämns av flera av kulturbolagen medan Länstrafiken lyfter nya trafikavtal, nya upphandlingar och bussgodsvärksamheten som osäkerhetsfaktorer inför kommande år.

Verksamheten inom Regionala utvecklingsnämnden bedöms under året haft en god måluppfyllelse avseende nämndens inriktningsmål tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar regional tillväxt samt tillhörande strategier och delmål. Arbetet med fullmäktiges uppdrag Implementera ny beredningsstruktur för samverkan mellan regionen och länets kommuner avseende regionala utvecklingsfrågor bedöms ha utvecklats positivt under året.

Beslutsunderlag

Presentation årsbokslut RUN 2019-12-31

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2019

Bilaga 1 - Rapport uppföljning RUN av 2019 års internkontrollplan januari – december

Bilaga 2 - Internkontrollplan 2019 RUN

Bilaga 3 - Verksamhetsområden inom Regionala utvecklingsförvaltningen 2019

Arbetsutskottets protokoll 2020-02-06, § 10

Beslutsexpediering av regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionstyrelsen

Anton Lidström, Ekonomistab/uppföljning

Sammanträdesdatum	Torsdagen den 20 februari
Sammanträdestid	kl. 14:00-17:15 Partigruppsmöten kl. 13:00-14:00
Sammanträdesplats	Linden, Region Västerbotten, V Norrlandsgatan 13, Umeå
Beslutande	Enligt närvarolista sidan 2
Övriga närvarande	Enligt närvarolista sidan 3
Paragrafer	1-27
Underskrifter	Genom digital signering
Sekreterare	Mona-Lisa Fjellström
Ordförande	Rickard Carstedt (S)
Justerare	Åsa Ågren Wikström (M)

BEVIS OM ANSLAG

Justering har tillkännagivits genom anslag på Region Västerbottens anslagstavla.

Organ	Regionala utvecklingsnämnden
Sammanträdesdatum	2020-02-20
Anslagsdatum	Protokollet anslås senast två dagar efter justering
Datum då anslaget tas ner	Anslag tas ner tre veckor efter anslagsdatum
Förvaringsplats för protokollet	Region Västerbotten, Regionala utvecklingsförvaltningens kansli, Umeå

Närvarolista

Namn	Parti	N ä r v a r o	Reservation		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare
			§	§	
Ledamöter (13)					
Rickard Carstedt	S	1			Ordförande
Åsa Ågren Wikström	M	1			
Ylva Hedqvist Hedlund	V	1			
Marita Fransson	S	1			
Lars Lilja	S	1			
Nina Björby	S	1			
Jamal Mouneimne	S	1			
Ahmed Hersi	V	1			
Anna-Karin Nilsson	M	-			Andreas Löwenhök
Carina Sundbom	C	1			
Nicke Grahn	L	1			
Roland Sjögren	KD	-			Hans-Inge Smetana
Zacharias Tjäder	MP	-			Mahmoud Al-Turk
Ersättare (13)					
Karin Lundström	S	-			
Mahmoud Al-Turk	S	1			Tjänstgörande ersättare
Maja Lundström	S	-			
Olov Nilsson	S	-			
Charlotte Lundqvist	S	-			
Kjell Öjeryd	V	-			
Andreas Löwenhök	M	1			Tjänstgörande ersättare
Tobias Gillberg	C	-			
Olle Edblom	C	1			
Lars Åhman	L	1			
Hans-Inge Smetana	KD	1			Tjänstgörande ersättare
Mattias Larsson	C	1			
Christer Rönnlund	M	-			

Övriga närvarande
Anna Pettersson, regiondirektör, §§ 1-27
Rachel Nygren, stabschef, §§ 1-27
Mona-Lisa Fjellström, nämndsekreterare, §§ 1-27
Frida Hald, nämndsekreterare, §§ 1-27
Heidi Thörnberg, myndighetschef kollektivtrafiken, §§ 12-14
Katarina Molin, chef företag och projektfinansiering, §§ 1-6
Lena Nordling, ekonomiansvarig, §§ 8-15
Terese Bergbom, projektstrateg, § 8-27
Barbro Granberg, controller, §§ 8-15
Joakim Sandberg, regionkulturchef, §§ 22-23
Jonas Lundström, chef näringsliv och samhällsbyggnad, § 21
Helena Björnwall Åström, regionbibliotekschef, § 22
Stina Berglund, Projektledare, § 23
Annika Sandström, regionturismchef, § 24
Carina Eriksson, strateg externa relationer och strategisk platsutveckling, § 25
Thomas Hartman, chef externa relationer och strategisk platsutveckling, § 22-27

Signatursida

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

Namn	Kamilla Eleonor Mona-Lisa Fjellström
Titel, Organisation	Sekreterare, Regionala utvecklingsnämnden
Datum & Tid	2020-02-25 13:59:59 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_098f74bc608014f60c5a4fbf4f3a362816

Namn	ÅSA ÅGREN WIKSTRÖM
Titel, Organisation	Justerare, Regionala utvecklingsnämnden
Datum & Tid	2020-02-26 20:20:09 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_09052d4fcec5acef3a82864dd924a2a68

Namn	RICHARD CARSTEDT
Titel, Organisation	Ordförande , Regionala utvecklingsnämnden
Datum & Tid	2020-03-04 15:20:03 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_06c0e4b455826226e03142aff6974bc932

Certifierad av ProSale Signing
Accepterad av alla undertecknare
2020-03-04 15:20:09 +01:00
Ref: 839228
www.comfact.com

[Validera dokumentet](#) [Användarvillkor](#)

Årsrapport 2019

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämndens rapport till regionstyrelsen
Antagen av Regionala utvecklingsnämnden 2020-02-20

1. Innehåll

1. INLEDNING.....	1
1.1 Nämndens uppdrag	1
2. NÄMNDENS SAMLADE BEDÖMNING	2
Viktiga händelser under perioden	2
Medarbetare	4
Måluppfyllelse	5
Internkontroll.....	6
Ekonomiskt resultat.....	7
3. MÅLUPPFYLLELSE OCH ARBETE MED FULLMÄKTIGES UPPDRAG	7
3.1 Tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar regional tillväxt	7
Strategi 1 Samhällen som inkluderar och utvecklar människor	8
Strategi 2 Strukturer för innovation	9
Strategi 3 Miljödriven utveckling.....	11
Strategi 4 Investeringar i utbildning och kompetens	12
Strategi 5 Platsbaserad näringslivsutveckling	13
Strategi 6 En tillgänglig och utåtriktad region	15
3.2 Arbete med fullmäktiges uppdrag.....	17
Implementera ny beredningsstruktur för samverkan mellan regionen och länets kommuner avseende regionala utvecklingsfrågor	17
Utveckla och öka det systematiska hälsofrämjande arbetet	17
4. REGIONALA BOLAG - VÄSENTLIGA HÄNDELSER.....	18
5. EKONOMISK ANALYS	27
Analys av budgetavvikelse	27
Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget	27
Framtidsbedömning	27
Finansiell analys bolagen	28
6. BILAGOR	29

Bilaga 1 - Rapport uppföljning RUN av 2019 års internkontrollplan januari – december

Bilaga 2 - INTERNKONTROLLPLAN 2019 RUN

Bilaga 3 - Verksamhetsområden inom Regionala utvecklingsförvaltningen 2019

1. Inledning

Årsrapporten är regionala utvecklingsnämndens sista uppföljningsrapport för året till regionstyrelsen. Rapporten beskriver resultat och måluppfyllelse för perioden januari-december inklusive en uppföljning av de av fullmäktige identifierade inriktningsmålen för 2019 samt målen i regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan. Rapporten inkluderar även uppföljning av internkontroll och fullmäktiges uppdrag till nämnden samt ekonomiskt resultat.

1.1 Nämndens uppdrag

Regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att leda, driva, utveckla och samordna det regionala

utvecklings- och tillväxtarbetet i länet. Ett viktigt uppdrag för regionala utvecklingsnämnden är att i bred samverkan ta fram, genomföra, förvalta och följa upp den regionala utvecklingsstrategin. Den regionala utvecklingsstrategin anger gemensamt identifierade prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet, den övergripande visionen för strategin 2014–2020 är: Från kust till fjäll skapas en hållbar attraktiv region. Regionala utvecklingsnämnden ansvarar även för andra strategier så som den regionala innovationsstrategin och den regionala digitala agendan samt har ansvaret för att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.

I regionala utvecklingsnämndens uppdrag finns ansvaret för regional kulturverksamhet samt regional kollektivtrafik. En viktig uppgift kopplad till det regionala utvecklingsansvaret är att besluta om användningen av vissa statliga medel för regional utveckling, bland annat investeringar i regionala utvecklingsprojekt och företag. I arbetet ingår att säkerställa att fördelningen av regionala tillväxtanslaget bidrar till en hållbar tillväxt. Många insatser i det regionala utvecklingsarbetet sker tillsammans med och via aktörer och företagsfrämjande organisationer. Nämnden ansvarar för att det finns samverkansstrukturer kring regionala utvecklingsfrågor mellan nämnden och länets kommuner, samt organiseringen av den regionala samverkans- och stödstrukturen för samverkan inom områdena hälsa och social välfärd samt utbildning och kompetensförsörjning med länets kommuner. Förutom arbetsutskott har ett kollektivtrafikutskott och ett kulturutskott inrättats. Regionala utvecklingsförvaltningens verksamhetsområden 2019 beskrivs närmare i bilaga 3.

2. Nämndens samlade bedömning

Viktiga händelser under perioden

Ett regionalt ledarskap

2019 inleddes med bildandet av en ny organisation, Region Västerbotten, som är resultatet av samgåendet mellan Västerbottens läns landsting och Regionförbundet Västerbotten. Tjänstemannaorganisationen har i samband med den stora förändringen gjort ett mycket fint arbete med att komma in i den nya gemensamma organisationen, nya rutiner och system. Den politiska organisationen är också ny i och flera utbildningstillfällen för att stärka det regionala ledarskapet har genomförts.

Vid årsskiftet övertog Region Västerbotten ansvaret för de regionala företagsstöden, som tidigare fanns hos Länsstyrelsen Västerbotten. Stöden är till för att främja hållbara investeringar, framförallt i små och medelstora företag, som stärker företagens konkurrenskraft, skapar långsiktig lönsamhet och ger varaktiga arbetstillfällen.

Som en del av Region Västerbottens nya organisation har strukturerna för samverkan med kommunerna setts över och förstärkas. Bland annat har en ny struktur för länsnsamverkan inom digitalisering tagits fram.

I maj meddelade Bussgods i Norrbotten AB att man avvecklar verksamheten med anledning av en lång tids underskott. Händelsen var av stor betydelse för hela norra Sverige då det påverkar förutsättningarna för bussgods mellan länen. Efter ett intensivt arbete mellan Norrbotten och Västerbotten säkrades framtiden för verksamheten då Bussgods i Norr AB, som är Västerbottens aktör inom Bussgods, tar över transporterna i Norrbottens län.

Strategier och hållbar styrning

Vid Regionfullmäktiges sammanträde i juni fastställdes Regionplan 2020–2023 samt budget för 2020. Regionplanen är Region Västerbottens strategiska plan och politiska styrdokument. Planen innehåller tolv mål samt uppdrag till fullmäktigeberedningar, nämnder och styrelser. De syftar alla till att styra för att uppnå Region Västerbottens vision: Från fjäll till kust skapar vi gemensamt en attraktiv region med goda livsvillkor för alla. Den Regionala utvecklingsnämnden har i december beslutat om nämndens verksamhetsplan som tar sin utgångspunkt i Regionplanens tolv mål.

Arbetet med att skapa en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) fortgår. Arbetet grundar sig i ett omfattande dialogförfarande och förankringsdialoger med politiker och sakkunniga. RUS 2020+ går ut för remissförfarande under våren 2020.

Under hösten antogs en ny kulturplan. Kulturdialoger har genomförts i alla länets kommuner. Syftet med dessa är att synliggöra de lokala behoven och utmaningarna inom kulturlivet.

Under året har Region Västerbotten deltagit i SKR:s utvecklingsarbete Modellregioner–utvecklingsarbete för jämställd välfärd. Arbetet syftar till att stärka jämställdhetsarbetet på lokal och regional nivå. Region Västerbotten har samverkat tillsammans med Region Gotland och Region Värmland för att utveckla modeller som jämställdhetsintegrerar det regionala utvecklingsarbetet.

Externa relationer och samverkan

Under vintern nyinriggades det kontor i Stockholm som Region Västerbotten drivit de senaste 4 åren tillsammans med Företagarna, Skellefteå Kraft, Umeå och Skellefteå kommun. Verksamheten har flyttat till nya lokaler och kallas för North Sweden Stockholm Office. Med i samarbetet finns också Region Norrbotten och i december blev det klart att också Region Jämtland Härjedalen från januari 2020 går med i samarbetet.

Tidigt under året tecknades ett samverkansavtal med Umeå universitet som bland annat innebär samarbete och gemensamt agerande inom forskning, utbildning, innovation, kompetensförsörjning och andra områden som parterna kommer överens om inom samtliga av Umeå universitets vetenskapsområden.

I juli närvarade organisationen vid Almedalsveckan. Region Västerbotten förmedlade boende till och stod värd för över 100 personer från länet och övriga norra Sverige under veckan. Under Almedalsveckan genomfördes bland annat Region Västerbottens årligen återkommande varumärkesseminarium och ett särskilt möte med aktörer inom Yrkehögskolesektorn, då frågan om kompetensförsörjning är fortsatt prioriterad i regionen.

Det regionala värdskapet är viktigt. Därför var det mycket glädjande att OECD genomförde sin gruv- och mineralkonferens OECD Meeting of Mining Regions and Cities i Skellefteå i juni. Konferensen fokuserade särskilt på övergången till den gröna ekonomin, kompetensförsörjning och regional utveckling i Arktis.

Region Västerbotten har drivit en förstudie tillsammans med Skellefteå kommun, Arbetsförmedlingen och Northvolt med syfte att utreda potentialen bland de grupper som idag står långt från arbetsmarknaden. Arbetet ska bidra till att möta Sveriges behov av industriellt skolad arbetskraft och till snabbare integration av nyanlända i samhället. Förstudien har bland annat genomfört utbudsanalyser av potentiell arbetskraft på lokal och nationell nivå samt analyserat flytt mönster. Studien presenteras i början av 2020.

Under året har samarbetet med Österbotten i Finland fortskridit. De två regionerna ser möjlighet att ytterligare utveckla samarbetet över kvarken. Under 2019 har särskilda insatser gjorts för att värna om ett fortsatt Botnia Atlanticaprogram i EU:s kommande programperiod.

Västerbotten och EU

EU:s regionalpolitik, den så kallade sammanhållningspolitiken, är av mycket stor betydelse för Västerbottens fortsatta utveckling. För norra Sverige ligger fokus på den extra gleshetsallokeringen och vikten av att kunna använda den till bland annat bredband och infrastruktur. Övriga prioriterade områden är internationalisering och export.

Den svenska programmeringen förväntas att fastslås i början av 2020. I det skedet ges regionen bland annat i uppdrag att tillsammans med Norrbotten ta fram ett program för europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt ta fram en regional handlingsplan för den europeiska socialfonden (ESF).

Under året har det beslutats att de nordligaste länens kontor i Bryssel - Mid Sweden EU Office och North Sweden EU Office - går samman och bildar en gemensam verksamhet för norra Sverige i Bryssel. Detta kommer stärka det påverkansarbete som bedrivs på EU-nivå, inte minst i frågor rörande sammanhållningspolitiken.

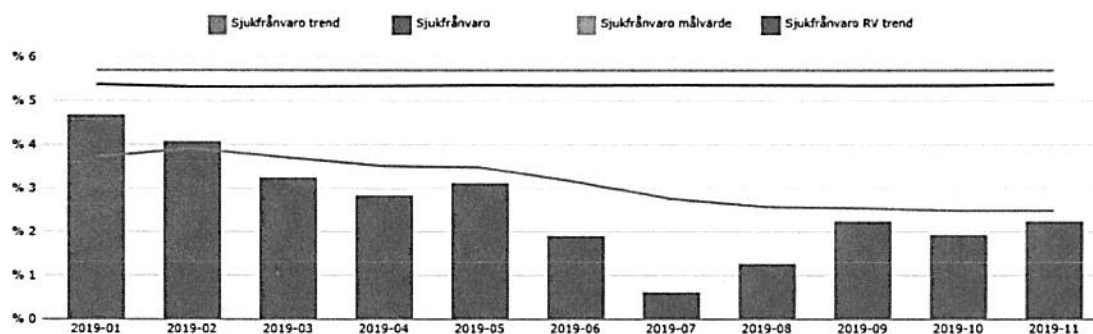
Medarbetare

Bildandet av regionkommun innebär att Västerbottens läns landsting, regionförbundet Region Västerbotten och vissa uppgifter från Länsstyrelsen Västerbotten fördes samman till en ny organisation den 1 januari 2019. Detta har präglat det arbetet under perioden i den regionala utvecklingsförvaltningen. Medarbetarna har fått lära sig nya administrativa system och rutiner. Ett nytt rekryteringskoncept för den nya regionen och ett gemensamt samverkansavtal har tagits fram i samverkan med den centrala förvaltningen som ansvarat för arbetet. Arbete med implementering har pågått under året och det nya samverkansavtalet trädde i kraft den 1 september 2019 och förvaltningens samverkansgrupp (FSG) bildades.

Medarbetarna har i sina verksamheter under perioden fortsatt arbetat med förbättringsarbete vid sina arbetsplatser med utgångspunkt i den medarbetarenkät som genomfördes i november månad året innan och de skyddsronder som genomförts avseende arbetsorganisation. Utvärdering av tidigare övergripande arbetsmiljö- och likabehandlingsplan har genomförts. Handlingsplanen innehöll aktiviteter som syftade till att främja ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete, där målet med att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms ha uppfyllts. En arbetsmiljöplan med nya skyddsområden för 2020 är framarbetad och kommer att antas efter årsskiftet.

Antalet anställda per sista december var 124, varav 100 tillsvidareanställda 24 visstidsanställda. Andel anställda kvinnor är 61 % och män 39 %. Den regionala utvecklingsförvaltningen bildades den 1 januari 2019 och bytte då personalsystem, vilket innebär att inga motsvaranden värden finns att jämföra med för föregående år. Årets sjukfrånvarotal och andra nyckeltal blir därför ett utgångsvärde. Förvaltningens har från den 1 januari inga anmälda arbetsskador. 1 tillbud är anmält under perioden.

Den totala sjukfrånvaron ligger för den sista november på 2,23 % varav kvinnor har en något högre sjukfrånvaro i procent som ligger på 2,42 och män har i jämförelse 1,95. Frisktalet för året är 86 %. Förvaltningen har totalt sett låg sjukfrånvaro och höga frisktal.

Tabell avser sjukfrånvaro, januari till november 2019 för regional utvecklingsförvaltning.

Måluppfyllelse

Nedan följer en kort redogörelse av måluppfyllnaden avseende inriktningsmålet Tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar regional tillväxt samt tillhörande strategier och delmål.

Arbetet inom strategi 1, 2 och 6 har utvecklats i enlighet med rekommendationerna och bedöms delvis uppnått. Inom strategi 3 har arbetet delvis utvecklats i enlighet med rekommendationerna och bedöms delvis uppnått. Strategi 4 bedöms ha hög måluppfyllelse och har utvecklats i enlighet med rekommendationerna samt har strategi 5 i mindre utsträckning utvecklats enligt rekommendationerna och bedöms ha uppnått i liten grad (se rekommendationer från årsredovisningen 2018 under respektive strategi).

Inom strategi 1 Samhällen som inkluderar och utvecklar människor har en stor mängd aktiviteter bedrivits inom framförallt områdena digitalisering, kultur och hälso- och välfärdsfrågor som går mot strategin. Kopplat till strategi 2 Strukturer för innovation har flera aktiviteter genomförts, bland annat kopplat till smart specialisering och arbetet med att stärka Region Västerbottens roll med regional innovationsledning. Inom ramen för strategi 3 Miljödriven utveckling har arbetet fokuserats på nuvarande samverkansplattformar inom samhällsbyggnadssektorn och ett antal nya satsningar för miljö- och klimatarbete har startats upp i länet. För strategi 4 Investeringar i kompetensförsörjning och utbildning har det strategiska kompetensförsörjningsarbetet fortsatt i samma riktning med ett särskilt fokus på utmaningar kopplat till industri och integration i linje med strategin. Även arbetet kring etablering, varsel och arbetsmarknadsfrågor har utvecklats. Det arbete som har genomförts inom strategi 5 Platsbaserad näringslivsutveckling har fokuserats på insatser riktade till utvecklingen av bioekonomi och export. Medfinansieringen av projekt är fortsatt ett viktigt verktyg kopplat till strategin och även företagsstöd som tillkom från och med första januari 2019. Region Västerbotten medfinansierar många insatser i länet inom området men genomför fortsatt få egna insatser, särskilt mot delmål 5.2, vilket påverkar utfallet och ett antal åtgärder rekommenderas för att bättre nå målet. Inom ramen för strategi 6 En tillgänglig och utåtriktad region har samverkan mellan besöksnäringen, transport och infrastruktur stärkts genom olika satsningar, och kopplingen mellan området miljö och klimat respektive transporter blivit tydligare.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang och slutsatser gör Regionala utvecklingsnämnden bedömningen att de verksamhetsmässiga målen har en god måluppfyllnad.

Internkontroll

I januari fastställdes den interna kontrollplanen för regionala utvecklingsnämnden 2019. En uppföljning har gjorts av de 18 kontrollmomenten som finns i planen, se bilaga 1 Rapport om uppföljning av intern kontroll och bilaga 2 Intern kontrollplan Regionala utvecklingsnämnden 2019.

Sammanfattningsvis har arbete med policys för Region Västerbotten pågått inom området ekonomi, HR och IT under året. Nya rutiner har upprättats inom ekonomi, kansli och personalområdet. Fler rutiner kommer efterhand att upprättas. Kontroll av backup- och dokumentsystemsrutinen inom IT är genomförd och fungerande. Nytt uppdrag är påbörjat för att få en regiongemensam lösning kring den sammanslagna IT-infrastrukturen under våren 2020.

Kontrollen av projektuppgifter visade att en stor andel av projekten var projektintitierade i ledningsgruppen innan start, men att den framtagna checklisten inte har använts. Eftersom checklisten inte använts kommer rutinen kring den att tas bort. Kontroller kring projekt kommer att göras på annat sätt. En kontroll av om projektledare gått projektledarutbildning visade att 60% hade gått den utbildning som erbjuds. Området projekt kommer fortsatt att följas upp i 2020 års internkontrollplan.

Inom kulturområdet har överenskommelsen med Folkbildning Västerbotten följts upp och reviderats. För att bedöma måluppfyllelsen behövs ett nytt sätt att arbeta med kontinuerlig dialog mellan Region Västerbotten och Folkbildning Västerbotten. Detta nya arbetssätt finns med i överenskommelsen för 2020–2022.

Olika IT-system i nya organisationen har kontrollerats i övergången till den nya regionkommunen. Förtroendemannasystemet Troman är uppdaterat och kontrollerat efter valet. Konvertering av ärenden i diariet har gjorts till den nya organisationen och konverteringen har gått bra. Systemet Meeting Plus är inte funktionsnedsättningsanpassat ännu, men frågan ligger hos IT-Västerbotten och åtgärder ska göras i och med nästa uppgradering hösten 2020.

En sammanfattande bedömning är att den interna kontrollen inom nämndens område är god. Av de beslutade kontrollerna för 2019 har samtliga genomförts och där brister uppmärksammats har åtgärder initierats och vidtagits.

Ekonomiskt resultat

Den samlade budgetavvikelsen för regionala utvecklingsnämnden blev –3,7 mkr och förklaras av högre samverkanskostnader än budgeterat. I övrigt har nämnden utfört sitt uppdrag inom fastställd budgetram. Försök har gjorts för att reducera de samverkanskostnaderna under året genom att se över sammanträdesplanen för att om möjligt minska antalet möten, vilket har lyckats i viss omfattning.

En budget är fastställd för år 2020, intentionen är att följa budgeten, dock med reservation för dels de samverkanskostnaderna där arvoden har räknats upp från 2019 års budgetnivå med 3%, dels utifrån att den slutliga budgetramen för kollektivtrafiken ännu inte är fastställd för 2020.

Bolagen har genomgående presenterat positiva resultatutfall eller nollresultat, med undantag för tre bolag som redovisar negativa resultat. I två av dessa tre bolag var detta helt eller delvis enligt budget (Norrbottenabanan och ALMI), medan det tredje bolaget (Skogsmuseet) har påbörjat ett kvalitetssäkrings- och hållbarhetsarbete för att komma tillrätta med underskottet. Finansiella utmaningar nämns av flera av kulturbolagen medan Länstrafiken lyfter nya trafikavtal, nya upphandlingar och bussgodsvärksamheten som osäkerhetsfaktorer inför kommande år.

3. Måluppfyllelse och arbete med fullmäktiges uppdrag

3.1 Tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar regional tillväxt

Regionala utvecklingsnämnden rapporterar för inriktningsmålet Tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar regional tillväxt. För bedömningen av måluppfyllelse följer Regionala utvecklingsnämnden utvecklingen av inriktningsmålets strategier och tillhörande delmål. Underlag för bedömningen är förvaltningens rapporterade insatser under perioden som sammanfattas i avsnittet. Rekommendationer från Regionförbundet Västerbottens föregående årsredovisning används som en del av bedömningen i att följa utvecklingen av måluppfyllelsen.

Strategierna som tillhör inriktningsmålet är: Samhällen som inkluderar och utvecklar människor, Strukturer för innovation, Miljödriven utveckling, Investeringar i utbildning och kompetens, Plastbaserad näringslivsutveckling, En tillgänglig och utåtriktad region.

Strategi 1 Samhällen som inkluderar och utvecklar människor

DELMÅL:

- 1.1 Att alla invånare erbjuds likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet
- 1.2 Att alla invånare erbjuds en trygg och tillgänglig välfärd och social service av hög kvalitet
- 1.3 Att alla invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuds likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur
- 1.4 Digitala lösningar för välfärd, delaktighet och effektivitet

MÅLUPPFYLLELSE

I årsredovisningen 2018 var rekommendationen för ökad måluppfyllelse att fortsätta arbetet med att implementera HBTQ- och jämställdhetsaspekten i hela organisationen samt att fler direkta satsningar inom strategi 1 skulle kopplas till andra delar av verksamheten.

Under januari – december 2019 har en stor mängd aktiviteter genomförts och ett flertal pågår inom områdena digitalisering, kultur och hälso- och välfärdsfrågor som samtliga bidrar fortsatt mot målet och dess delmål. Arbetet bedöms ligga i linje med tidigare rekommendationer, och implementeringen av jämställdhetsaspekten i hela organisationen bidrar positivt till måluppfyllelsen. Det finns många aktiviteter som bidrar till målet indirekt men vars koppling inte alltid tydligt synliggjorts, exempelvis gäller det framtagandet av en ny regional utvecklingsstrategi som genomförs i breda dialogprocesser.

Utfall – Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationerna och målet bedöms delvis ha uppnåtts. Fler av de befintliga satsningar som bidrar till målet kan synliggöras tydligare. För en fortsatt utvecklad måluppfyllelse bör arbetet fortsätta i samma riktning och påbörjade satsningar fortlöpa.

SAMMANFATTNING AV ARBETET/UTVECKLINGEN UNDER PERIODEN

Aktiviteter har genomförts inom samtliga delmål och flera av de aktiviteter som startades upp under första perioden 2019 har nu övergått i genomförandefas. Inom delmål 1.1 har arbetet med Sveriges kommuner och regioners satsning Modellregioner tagits vidare. Satsningen är en benchmarking av jämställdhetsintegrering som genomförs tillsammans med antal andra regioner. Arbetet är igång och följer den plan som finns för modellregionskonceptet. Detta kombineras med ett löpande jämställdhetsintegreringsarbete i den egna verksamheten. Tillväxtverket har vidare gett landets regioner i uppdrag att stärka och utveckla arbetet med hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet. Under perioden har därför en behovsinventering initierats och inkludering är ett viktigt perspektiv i det arbetet. Under 2019 har därutöver kollektivtrafikmyndigheten med stöd av Länstrafiken utvecklat sitt sätt att ställa krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning vid upphandling av allmän

kollektivtrafik. Även uppbyggnad av och implementering av ny samverkansstruktur med länets kommuner kopplat till regional utveckling har genomförts.

För delmål 1.2 har arbetet fokuserats på att utveckla socialtjänstens verksamheter och samverkan mellan hälso- och sjukvården. Exempelvis har projektet Gino avslutats och det har resulterat i ett vidare och stärkt samarbete inom området individ och familjeomsorg tillsammans med länets kommuner och Umeå universitet. En särskild satsning inom området kvinnofrid har också inletts tillsammans med Länsstyrelsen i Västerbotten och enheten folkhälsa. Från och med januari 2019 har regionala utvecklingsnämnden också ansvar för område kommersiell service i gles- och landsbygd, som handlar om att stödja kommunerna och att ha en samverkande roll för kommunernas arbete med den kommersiella servicen (dagligvaror och drivmedel).

Kopplat till kulturområdet, delmål 1.3, har en ny kulturplan för perioden 2020 - 2023 antagits i Regionfullmäktige november 2019. Processen har byggt på tre olika dialogformat (samrådsdialog, verksamhetsdialog samt kommundialog). Kulturplanen beskriver ambitionen för en hållbar och framtidsytande kulturutveckling i Västerbottens län, samt identifierar kulturpolitiska mål och utvecklingsområden för den regionala kulturverksamheten under planperioden.

Arbetet med att utveckla verksamheten inom Film i Västerbotten, Regionbibliotek i Västerbotten och Kultur i vården har fortsatt under perioden. Bland annat har Film i Västerbotten påbörjat arbetet med att arkivera och framtidssäkra regionalproducerad film från Västerbotten och särskilt inriktade filmpedagogiska insatser har nått över 2000 barn och unga under året. Inom verksamheten Kultur i vården har arbetet med normkritik, jämlikhet och inkludering stärkts och vidareutvecklats, bland annat arbetet med litteratur i sjukhusbiblioteken på HBTQ-tema. Även Regionbiblioteket har arbetat med barn och unga, HBTQ-området samt med att stärka samisk litteratur, det senare genom projektet Ökat utrymme för samisk litteratur genom sjukhusbiblioteken i Västerbotten.

Inom digitalisering, delmål 1.4, har de aktiviteter som startades under våren övergått till genomförandefas och ett flertal av aktiviteterna har tydliga kopplingar till delmål 1.1. Bland annat genomförs projektet Digitala Västerbotten som bedriver utveckling inom digitaliseringsområdet i syfte att öka samverkan och höja kompetensen hos beslutsfattare och högre tjänstemän. Ett annat exempel är projektet Reginera som handlar om att bistå kommunerna genom att skapa en plattform för välfärdstjänster. Den regionala digitala agendan är under revidering och väntas få stort inflytande på det vidare arbetet. Inom regionbiblioteken i Västerbotten arbetar man också vidare med digital delaktighet inom ramen för projektet Digitala servicecenter och inom projektet Digitalt först.

Strategi 2 Strukturer för innovation

DELMÅL:

2.1 Att det finns platsoberoende och samordnande strukturer för kvinnor och män oavsett etnisk och kulturell

bakgrund, som tillvaratar idéer och bidrar till att de omsätts till innovationer och når ut på en marknad eller kommer till användning

MÅLUPPFYLLELSE

I årsredovisningen 2018 var rekommendationen för ökad måluppfyllelse att planerade initiativ kopplat till Smart specialisering skulle fullföljas, liksom att påbörjade initiativ kring strategisk styrning fortsatt skulle utvecklas och genomföras.

Under januari – december 2019 har flera aktiviteter genomförts, bland annat initiativ inom området Smart specialisering. Arbetet för att stärka Region Västerbottens roll med innovationsledning har strukturerats och en grund har lagts för det fortsatta arbetet 2020. Aktiviteter för inkluderande innovation som handlar om att tillvarata innovationspotentialen i länet har genomförts.

Utfall – Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationerna och målet bedöms delvis ha uppnåtts. För en fortsatt utvecklad måluppfyllelse bör arbetet fortsätta i samma riktning och påbörjade satsningar fortlöpa.

SAMMANFATTNING AV ARBETET/UTVECKLINGEN UNDER PERIODEN

Under 2019 förtydligades den strategiska styrningen av innovationsarbetet utifrån ett regionalt utvecklingsansvar. Arbetet har fördjupats och fokus ligger på att höja den regionala innovationskapaciteten i länet och framtagandet av en ny regional innovationsstrategi för smart specialisering har påbörjats. Under 2020 kommer arbetet att övergå i en mer operativ fas som koordineras med processen för den regionala utvecklingsstrategin.

Arbetet med att höja den regionala innovationskapaciteten genom en satsning på regional innovationsledning har fortskridit och skapat stort intresse på både regional och nationell nivå exempelvis hos exempelvis Tillväxtverket och Vinnova. Som ett resultat kommer ett större projekt att starta under 2020 där bland annat resultat från förstudien Inkluderande innovationssystem och förstudien Underlag för regional innovationsledningsstrategi tas vidare.

Ett samverkansråd för innovation som syftar till att stärka Region Västerbottens samlade innovationskapacitet har vidare etablerats under 2019 och skapar därmed möjligheter att tillvarata synergier mellan förvaltningarnas verksamheter. Flera av de internationella samarbetsprojekten har också avslutats under perioden och resultat förädlas bland annat i projektet Smart Specialization Strategy Ecosystem som handlar om transnationellt lärande och att skapa kapacitet för att arbeta med smart specialisering.

Kopplat till området social innovation fortsätter arbetet med öppen social innovation inom projekten OSIreg och Innovationsloopen. Vidare har även ett nytt projekt, CarpeDigem, startats som handlar om att utveckla strukturer och skapa digitala innovationshubbar.

Strategi 3 Miljödriven utveckling

DELMÅL:

3.1 Giftfria livsmiljöer, rent vatten och god bebyggd miljö

3.2 Att det finns strukturer som bidrar till utvecklingen av en trygg och hållbar energiförsörjning och en ökad energi- och resurseffektivitet

3.3 Att det finns strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan

MÅLUPPFYLLELSE

I årsredovisningen 2018 var rekommendationen för ökad måluppfyllelse att utveckla fler initiativ kopplat till strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan, delmål 3.3, samt vidareutveckla det strategiska arbetet med miljö och klimatfrågor.

Under januari – december 2019 har framförallt har samverkansaktiviteter inom delmål 3.1 utvecklats i enlighet med rekommendationerna. Under perioden konstateras att ett mindre antal egna insatser genomfördes kopplat till rekommendationerna för delmålen 3.2 och 3.3 kring strategiskt arbetet med miljö- och klimatfrågor dock har ett antal nya satsningar i länet beviljats medfinansiering av Region Västerbotten.

Utfall – Arbetet har delvis utvecklats i enlighet med rekommendationerna och målet bedöms vara delvis uppnått fortsatt. För en fortsatt utvecklad måluppfyllelse bör arbetet fortsätta i samma riktning men fokuseras på att utveckla och genomföra fler egna insatser särskilt inom delmål 3.2 och 3.3.

SAMMANFATTNING AV ARBETET/UTVECKLINGEN UNDER PERIODEN

Under 2019 har ett arbete bedrivits inom ramen för de mellankommunala samverkansplattformarna VA-samverkan, Samrådsgrupp avfall, Plan- och byggsamverkan samt Miljösamverkan. Region Västerbotten medverkar under 2019–2020 i Sveriges kommuner och regioners och FN förbundets initiativ Glokala Sverige som handlar om att stärka regioner och kommunernas interna arbete med Agenda 2030. OECD gör vidare under 2019 en studie om cirkulär ekonomi i städer, The Economics and Governance of Circular Economy in Cities, och Region Västerbotten deltar i projektet med syfte att involvera hela länet samt sprida kunskaper och erfarenheter regionalt.

Under 2019 godkändes Vindelälven med Laisdalen och nedre delen av Umeälven av UNESCO som ett biosfärområde Vindelälven-Juhtatähkka, där Region Västerbotten ingår som en av 17 medlemmar i styrelsen och bidrar till utvecklingen av detta område. Samverkan och påverkansarbete sker även i nätverket Hållbara Västerbotten med Länsstyrelsen, Umeå universitet och Umeå kommun.

Ett antal satsningar har genomförts under perioden inom områdena strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan, delmål 3.3, samt att vidareutveckla det strategiska arbetet med miljö och klimatfrågor. Senaste åren har det konstaterats att det generellt genomförs få

satsningar inom dessa områden. Under 2019 har dock projektmedel beviljats till ett antal nya satsningar, bland annat projektet "North Sweden Cleantech – framtidens klimatsmarta innovationsplats" som går mot delmål 3.3 att stimulera till strukturer som främjar utvecklingen av innovativa tjänster och produkter som bidrar till minskad miljö- och klimatpåverkan.

Strategi 4 Investeringar i utbildning och kompetens

DELMÅL:

4.1 Att alla invånare har tillgång till ett allsidigt och tillgängligt utbud av utbildningar av hög kvalitet från förskola till och med universitetsutbildning i ett livslångt lärande

4.2 Ökad överensstämmelse mellan arbetskraftsutbud, arbetsmarknadens efterfrågan kompetens och utbud av utbildningar

MÅLUPPFYLLELSE

I årsredovisningen 2018 var rekommendationen att tydliggöra hur tidigare satsningar inom etablering, varsel och arbetsmarknadsfrågor tas vidare och integreras i arbetet.

Under januari – december 2019 har flera aktiviteter genomförts och avslutats som ligger i linje med strategin. Framförallt har det strategiska kompetensförsörjningsarbetet fortsatt i samma riktning men med ett särskilt fokus på områdets utmaningar inom industri och integrationsarbete. Kopplat till tidigare rekommendationer om delmål 4.2, har arbetet kring etablering, varsel och arbetsmarknadsfrågor utvecklats.

Utfall – Arbetet har utvecklats och målet bedöms ha fortsatt hög måluppfyllelse. I det vidare arbetet ses det som relevant att fortsätta och utveckla de påbörjade insatserna mot etablering och varsel utifrån ett integrationsperspektiv.

SAMMANFATTNING AV ARBETET/UTVECKLINGEN UNDER PERIODEN

Inom området kompetensförsörjning har Region Västerbotten arbetat vidare med regeringsuppdraget för regionernas kompetensförsörjningsarbete. Region Västerbotten har under 2019 fokuserat på etableringsarbetet utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv och så kallade expansionsetableringar. Flera satsningar sker i samverkan med Arbetsförmedlingen, Skellefteå kommun och Northvolt i syfte att utveckla och hitta nya sätt att rekrytera och utbilda individer för en stärkt kompetensförsörjning inom industrin. Ett ökat engagemang inom varsel- och etableringar väntas i länet i samband med att Arbetsförmedlingens närvaro och roll är under förändring.

Ett antal nya projekt inom områdena integration och industri har gått in i genomförandefas under perioden. Exempelvis projektet INFÖR-SIKT som syftar till att företag ska få större möjlighet att anställa målgruppen utrikesfödda och andra grupper som står utanför arbetsmarknaden.

Projektet YH-Nord avslutades under perioden. Projektets övergripande målsättning har varit att identifiera och stärka förutsättningarna för att bedriva yrkeshögskoleutbildningar

utifrån yrkeshögskolans potential att möta de stora kompetensförsörjningsutmaningar som finns såväl regionalt som nationellt. Som ett resultat från projektet konstateras det att det i den senaste ansökningsomgången för yrkeshögskoleutbildningar kom in ett rekordhøgt antal ansökningar från Västerbotten. Under perioden har arbetet implementerats i det ordinarie kompetens-försörjningsarbetet.

Inom området utbildning driver Region Västerbotten ett strategiskt arbete dels genom nationellt påverkansarbete och dels genom regional samverkan mellan kommunerna, vuxenutbildning och universitet. Samverkan sker exempelvis via samverkansråd med Umeå universitet där Region Västerbotten är samordnande part för de kommunala huvudmännen.

Under perioden har utvecklingen av fjärrundervisningen i länet fördjupats. Region Västerbotten arbetar med samordning mellan kommuner för att nyttja fjärrundervisning i ett kompetensförsörjningsperspektiv, för att använda resurser och garantera utbildade lärare. Arbetet sker i hela länet men fokus har legat på Region 10 under perioden. Ett samverkansprojekt med länets skolhuvudmän, Umeå universitet och Region Västerbotten bedriver följeforskning på området.

Strategi 5 Platsbaserad näringslivsutveckling

DELMÅL:

- 5.1 Fler och växande företag inom första hand regionens fokusområden
- 5.2 Strukturer som främjar entreprenörskap och företagande på lika villkor, med särskilt fokus på företagande för unga vuxna och utlandsfödda
- 5.3 Ökad nationell och internationell marknadsföring som främjar företagande och attraktivitet

MÅLUPPFYLLELSE

I årsredovisningen 2018 var rekommendationen för en ökad måluppfyllelse att genomföra ytterligare egna satsningar mot delmål 5.2 samt att arbetet med strategisk styrning via styrgrupper eller ägande tydliggörs.

Under januari – december 2019 har nya strukturer tillkommit där företagsstöden från och med 1 januari 2019 hanteras av Region Västerbotten. Medfinansieringen av projekt är fortsatt ett viktigt verktyg inom ramen för strategin och ett flertal insatser har genomförts, bland annat insatser riktade till utvecklingen av bioekonomi och export. Kopplat till tidigare rekommendationer kring delmål 5.2 saknas fortfarande en tydlighet i hur man arbetar med strategisk styrning via styrgrupper eller ägande. Däremot har ett arbete med att utveckla ägarstyrningen av Region Västerbottens bolag inletts.

Utfall – Fler aktiviteter genomförs inom delmål 5.1 och 5.3 men delmål 5.2 har fortfarande utvecklats i liten utsträckning i enlighet med rekommendationerna och målet bedöms därför ha uppnåtts i liten grad. Region Västerbotten stöttar många insatser i länet inom området men genomför få egna insatser mot delmål 5.2, vilket påverkar utfallet. För utveckling av arbetet bör föreslagna åtgärder genomföras. Företagsstöden som tillkommit under perioden bedöms som ett viktigt verktyg som väntas kunna bidra positivt till målutvecklingen.

Föreslagna åtgärder – Utveckla arbetet med strategisk styrning via styrgrupper eller ägande. Viktiga delar i detta är att tydliggöra roller, ansvar och återrapportering samt hur de strukturer som förfogas över ska användas för att nå målen. Exempelvis ägarstyrning, ägarsamråd, arbete med instruktioner, ägardirektiv, användning och uppföljning av regionala tillväxtmedel.

SAMMANFATTNING AV ARBETET/UTVECKLINGEN UNDER 2019

Region Västerbottens arbete inom strategin har i hög utsträckning skett inom delmål 5.1 Fler och växande företag inom första hand regionens fokusområden. Från och med 1 januari 2019 överfördes resurser och verksamhet som rör företagsstöd från Länsstyrelsen Västerbotten till Region Västerbotten. Ett ramprojekt för företagsstöd finansierat av Tillväxtverket ERUF ÖN växlar upp de regionala tillväxtmedlen och syftar till att små och medelstora företag i Västerbotten ska ges incitament att genomföra ökat antal tillväxtinriktade investeringar. Arbetet med att utveckla företagsstöden avseende jämställdhet, mångfald och miljö och klimat sker bland annat inom två särskilda stödformer, Jämställdhetschecken och Tillväxtchecken.

Ett antal satsningar har genomförts som bidrar till delmål 5.1. Bland annat arbetet med den bioekonomiska utvecklingen där Region Västerbotten leder ett regionnätverk för bioekonomisk utveckling tillsammans 12 andra regioner i Sverige. Region Västerbotten deltar även i arbetet med att ta fram ett Regionalt Skogsprogram som syftar till att utveckla skogliga produkter och att främja skoglig hållbarhet samt en ny Regional Livsmedelsstrategi i syfte att öka den hållbara livsmedelsproduktionen i Västerbotten. Det finns även ett flertal satsningar som handlar om utvecklingen av länets gruv- och mineralnäring, bland annat genomförs en studie med OECD om gruvor i Västerbotten och Norrbotten. Ett arbete för att stärka små och medelstora industriföretag samt industrinärätjänsteföretag när det gäller digitalisering, kompetensförsörjning och hållbarhet har även startats under året. Inom kulturella och kreativa näringar har projektet Arctic Design of Sweden tagits vidare under perioden i syfte att främja internationaliseringen av företag i Västerbotten och Norrbotten.

Arbetet inom Region Västerbotten Turism har under perioden vidareutvecklats. Bland annat genom projektet Upplevelsecenter som handlar om att ta fram en arbetsmodell för naturbaserad hållbar turism där man kraftsamlar kring upplevelsecenter som nav. Kvalitetsmärket Västerbotten Experience har utarbetats under perioden med 40 företag som diplomerats och ytterligare 40 företag är på gång.

Inom delmål 5.2, driver Region Västerbotten tillsammans med Coompanion Projektet Socialt entreprenörskap Västerbotten som ska forma en regional stödstruktur bestående av kunskap, nätverk och finansiering för länets sociala entreprenörer och sociala företag. Syfte är att fler företag ska bidra till en hållbar samhällsutveckling. Arbetet med att jämställdhetsintegrera och hållbarhetssäkra den regionala finansieringen bidrar till delmål 5.2. Region Västerbotten deltagit i en referensgrupp som Tillväxtverket haft för hållbara företagsstöd. Hållbara företagsstöd innebär att företagsstöden Under 2020 kommer få ett större fokus på hållbarhet och en mer jämställd fördelning. En ny jämställdhetsanalys över den regionala finansieringen har påbörjats.

Ytterligare två projekt har drivits under året som rör delmålet 5.2 indirekt, men vars huvudsakliga syfte är ökad internationalisering av små och medelstora företag i Västerbotten. Dels tas arbetet vidare genom projektet Nationellt exportlyft och dels genom satsningen Regional Exportsamverkan Västerbotten som bland annat utmynnat i att Region Västerbotten har en ledamot i nationella styrgruppen för regional exportsamverkan.

Inom delmål 5.3 som går mot ökad nationell och internationell marknadsföring som främjar företagande och attraktivitet, genomfördes under perioden ett flertal insatser. Region Västerbotten har exempelvis deltagit på mötesplatsen Almedalen och där lyft länets regionala förutsättningar. Under året har Region Västerbotten deltagit i flertalet europeiska politiska forum (så som Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe, Europaforum Norra Sverige och Northern Sparsely Populated Areas) vars syfte bland annat är att påverka utformningen av EU:s nya sammanhållningspolitik. Ett arbete inför EU:s nya programperiod 2021–2027 pågår också.

Eftersom Region Västerbotten arbetar till stor del indirekt och via andra aktörer såsom främjandeorganisationer samt via medfinansiering av projekt saknas fortfarande tydliga insatser inom delmål 5.2 Strukturer som främjar entreprenörskap och företagande på lika villkor, med särskilt fokus på företagande för unga vuxna och utlandsfödda snarare än direkt mot målgruppen för delmålet. Företagsstöden som tillkommit utgör ett viktigt verktyg för att nå målgruppen och kommer under 2020 att fokusera på att stärka dessa perspektiv.

Strategi 6 En tillgänglig och utåtriktad region

DELMÅL:

6.1 En hållbar person- och godstrafik

6.2 Att infrastrukturåtgärder av betydelse för länets utveckling förverkligas

6.3 En fast och mobil IT-infrastruktur med hög täckningsgrad, kapacitet och effektivitet

MÅLUPPFYLLELSE

I årsredovisningen 2018 var rekommendationen för ökad måluppfyllelse att stärka formerna för arbetet genom att koppla samman infrastruktur och transportplanering med andra utvecklingsfrågor, som näringslivsutveckling och frågor kring utbildning, kompetensförsörjning samt miljö och klimat.

Under januari – december 2019 har samverkan mellan besöksnäringen, transport och infrastruktur stärkts genom olika satsningar, och kopplingen mellan området miljö och klimat respektive transporter har blivit tydligare. Arbetet har utvecklats där vissa aktiviteter har startats upp, avslutats och i vissa fall tagits vidare i ny form kopplat till målet, däribland förverkligandet av Norrbottensbanan.

Utfall – Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationerna och målet bedöms fortsatt delvis uppnått. För en fortsatt utvecklad måluppfyllelse bör arbetet fortsätta i samma riktning men fortsätta stärka formerna med att koppla samman infrastruktur och

transportplanering med andra utvecklingsfrågor, som näringslivsarbete och frågor kring utbildning, kompetensförsörjning samt miljö och klimat.

SAMMANFATTNING AV ARBETET/UTVECKLINGEN UNDER 2019

Under 2019 har flera processer pågått som går mot delmål 6.1 En hållbar person- och godstrafik. Arbetet med nytt regionalt trafikförsörjningsprogram, länets strategiska plan för den regionala kollektivtrafiken, har pågått under 2019 som är ute på remiss till länets kommuner. Programmets ambitionsnivå och genomförande har stor betydelse för uppfyllelsen av flera av regionens mål. På uppdrag av regionfullmäktige pågår en översyn tillsammans med länets kommuner av Västerbottensmodellen vilket är en kostnadsfördelningsmodell för kollektivtrafiken i Västerbotten.

Under perioden har den aviserade nedläggningen av Bussgods i Norrbotten AB inneburit att ett antal planerade upphandlingar av trafik i Västerbotten skjutits fram en aning. Överläggningar har hållits med företrädare för den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten. En lösning har utarbetats så att den utlovade servicen i Västerbotten ska fungera.

Kopplat till delmål 6.2, att infrastrukturåtgärder av betydelse för länets utveckling förverkligas har ett flertal strategiska satsningar genomförts under perioden. Däribland har en ny färja beställts inom det öst-västliga samarbetet Midway Alignment of the Bothnian Corridor som beräknas vara färdig våren 2021, och arbetet med att förverkliga Norrbottenabanan har resulterat i att den snart är en del av EU:s nio mest strategiska transportkorridorer. Den första etappen mellan Umeå och Skellefteå finns med i den Nationella Transportplanen gällande åren 2018–2029.

Under perioden har Region Västerbotten arbetat med flera områdesövergripande insatser, i enlighet med rekommendationerna från föregående år. Förstudien Mobilitet och transporter efter väg 363/Vindelälvsdalen handlar om arbetet med besöksnäring i planering av kollektivtrafik och avslutades i slutet av 2019. Förstudien har skapat goda förutsättningar för en ny mobilitetslösning för väg 363. Projektet Hållbara arbets- och tjänsteresor kopplar vidare ihop området miljö och klimat med transporter och syftar till att vid tio arbetsplatser i Västerbotten genomföra aktiviteter i syfte att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden.

En ny struktur för länssamverkan inom digitalisering är framtagen där områdena bredband, IT, digitalisering och e-hälsa ingår. Flertalet av insatserna går mot delmål 1.4 och satsningar bidrar även till delmål 6.3.

3.2 Arbete med fullmäktiges uppdrag

Implementera ny beredningsstruktur för samverkan mellan regionen och länets kommuner avseende regionala utvecklingsfrågor

Per december fortsätter arbetet med att implementera den nya samverkansstrukturen. Arbetet med att utverka arbetsformer, rutiner och förtydliga uppdragsbeskrivningar har fortlöp under perioden och under senare delen av hösten har arbetet med en halvtidsutvärdering 2020 planerats och resurssatts. Under perioden 2019 har det genomförts fem möten med Beredningen för regional utveckling (BRU), fem möten med den Primärkommunala beredningen (PKB), samt beredningsmöten med kommunchefgruppen. Beredning för utbildning och kompetensförsörjning (BUK) samt Beredningen för social välfärd och hälsa (BHS) har haft fyra möten var. Bland de ärenden som har beretts inom samverkansstrukturen kan bland annat nämnas organiseringen av kollektivtrafiken, ny Regional utvecklingsstrategi för Västerbottens län (RUS) samt ändrade ägarförhållanden inom AC-Net.

Utveckla och öka det systematiska hälsofrämjande arbetet

Region Västerbotten ska vara en utvecklande och attraktiv arbetsplats där medarbetare känner sig välkomnade, sedda och delaktiga. Som arbetsgivare ska regionen verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats och därmed uppnå en god fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö. För att uppnå det behövs ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete med engagemang från både chefer och medarbetare. Under året har arbetet med utvärdering av arbetsmiljöplan samt upprättande av ny plan vid förvaltningen prioriterats. Fokus har varit att utveckla en attraktiv, hälsofrämjande och säker arbetsmiljö. Vidare har ett nytt samverkansavtal trätt i kraft under året och förvaltningen samverkansgrupp har enats om formerna för arbetsmiljöarbetet och skyddsområden. En arbetsmiljöplan för 2020 är framarbetat och kommer att antas efter årsskiftet.

4. Regionala bolag - väsentliga händelser

LÄNSTRAFIKEN I VÄSTERBOTTEN AB

www.tabussen.nu

Region Västerbotten är ensam ägare i bolaget, som i sin tur äger 100 procent av aktierna i Bussgods i Norr AB, 25 procent av aktierna i Norrtåg AB och 2,1 procent av aktierna i Samtrafiken i Sverige AB.

Länstrafiken i Västerbotten AB:s uppgift är att stödja Kollektivtrafikmyndigheten vid Region Västerbotten i uppdraget att organisera regional kollektivtrafik. Länstrafiken ska, genom avtal med eller på uppdrag av myndigheten, i egen regi eller genom avtal med andra trafikföretag, upphandla och bedriva kollektivtrafik, utveckla biljett- och betalsystem, svara för ekonomisk uppföljning, information, marknadsföring och kundservice, föra statistik över passagerarutveckling samt i övrigt biträda myndigheten.

Under maj månad 2019 kom beskedet att Norrbotten beslutat avveckla Bussgods i Norrbotten AB. Detta fick oerhört stora konsekvenser för Bussgods i Västerbotten. Ett arbete pågår tillsammans med Norrbotten för att hitta en gemensam väg framåt, och beslut om ett gemensamt bolag för Bussgods förväntas kunna tas i regionfullmäktige i februari 2020. I avvaktan på detta beslut har långsiktiga trafikupphandlingar i länet där Bussgods är inblandat lagts på is. Det innebär att bolaget tvingats göra förlängningar av vissa trafikavtal och riskerar förutom fördyringar även juridiska tvister och konkurrensskadeavgifter. När beslutet i Norrbotten blev känt drabbades även bolagets intäkter då oro bland kunderna spred sig. Under slutet av 2019 har dock läget stabiliserat sig och kunderna stannar nu kvar.

Länstrafiken har som mål att antalet genomförda resor i verksamheten ska öka med 3 % årligen. Måttet följs upp på totalen, med undantag för de resor som görs med skolkort. Under 2019 har resandet inte utvecklats helt enligt målsättning och en förklaring till det är att sommarlovsbiljett med avgiftsfritt resande för ungdomar gjort statistiken missvisande. Resandet i Ultra har fortsatt haft en positiv utveckling.

Ett annat viktigt mål för Länstrafiken är att trafiken år 2019 ska bedrivas till 50 procent med förnybart drivmedel. Denna siffra ska förbättras med 10 procentenheter per år för att vara 100 procent år 2025. Vid årets slut visar uppföljningen ett lägre utfall än målsättningen, med 47 procent fossilfri trafik. Tillgången till biodiesel påverkar detta i stor utsträckning, vilket är en förklaring att bolaget inte utvecklat andelen fossilfri trafik högre utsträckning.

Bussgods i Norr AB

www.bussgods.se

Bussgods i Norr AB är ett dotterbolag till Länstrafiken i Västerbotten AB. Under året pausades bolagets förberedelsearbete kring fusion med Bussgods i Norrbotten och Bussgods i Västernorrland på initiativ av Bussgods i Norrbottens ägare, vilket påverkat planeringen i bolaget. Därefter kom beskedet om att Norrbotten beslutat avveckla Bussgods i Norrbotten AB. Under sommaren har en intern utredning på initiativ av kollektivtrafikmyndigheten beställts och levererats. Diskussioner har pågått med Länstrafiken i Norrbotten om hur framtiden skall formas och ett nytt beslut togs den 25 oktober att tillsammans med Västerbotten bilda ett gemensamt bolag för Bussgods. Beslut förväntas kunna tas i regionfullmäktige i februari 2020 och planen är att den nya bolagsuppsättningen skall sättas i drift våren 2020.

Ett av bolagets mål är att verka för en levande landsbygd och ge bra förutsättningar för företagare och privatpersoner att leva och bo i Västerbotten och under året har arbetet haft god målpuppfyllelse kopplat till omsättning per busstation. Distributionen från Bussgods med den allmänna kollektivtrafiken sker på persontrafikens villkor.

Norrtåg AB

www.norrtag.se

Norrtåg AB, som ägs till 25 procent av Länstrafiken i Västerbotten AB och till 25 procent vardera av de regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västernorrland respektive Jämtland/Härjedalen, upphandlar persontågstrafik för att tillgodose behovet av arbets- och utbildningspendling i regionen samt för att skapa kopplingar mot den nationella tågtrafiken i övrigt.

Under året har en stor resevaneundersökning genomförts och en sista utvärdering av Norrtågsförsöket. Bolaget har under året påbörjat ett strategiskt varumärkesarbete för att höja kunskapsnivån om Norrtågstrafiken. Det har exempelvis handlat om bolagets position, "jag skapar tillgänglighet" som beskriver bolagets roll och det värde Norrtåg skapar i de fyra nordligaste regionerna. Ett arbete med Multifunktionshallen har även påbörjats under året och beräknas vara klart under sommaren 2020.

Norrtåg arbetar mot målet om att svara för att regionens invånare erbjuds en attraktiv persontrafik med tåg med hög tillgänglighet och standard. Regelbundna resor för pendling mellan i trafikförsörjningsplanens utpekade orter är viktiga att tillgodose. Trafiken har under året uppvisat bra kvalitetssiffror och ett ökat resande.

ALMI FÖRETAGSPARTNER NORD AB

www.almi.se/Nord

Region Västerbotten äger 24,5 procent av aktierna i bolaget, Norrbottens läns landsting 24,5 procent och moderbolaget ALMI Företagspartner AB 51 procent.

ALMI Företagspartner Nord AB har under året implementerat en ny strategi och antalet kunderbjudanden har kraftigt ökat med anledning av det. Kunderbjudanden kopplat till rådgivningsverksamheten utöver de nationella kunderbjudandena utgår från identifierade behov hos de små och medelstora företagen i det geografiska verksamhetsområdet. Totalt uppgick antalet kunderbjudanden till 695 vilket var högre än målet som var satt till 660 antal kunderbjudanden. Att möta kunder digitalt är prioriterat för bolaget att förbättra produktiviteten samt hjälpa kunderna att bli mer digitala. Bolaget ligger i framkant för digitala tjänster och det utgör en förutsättning för närvaron i hela geografien.

Utöver digitalisering är hållbarhet ett viktigt område för bolaget kopplat till verksamhetens affärsutveckling och finansieringserbjudanden. Verksamheten ska medverka till att konkurrenskraftiga, och därmed hållbara, små och medelstora företag utvecklas och blir fler. Med hållbar tillväxt avses tillväxt i bolag som bedöms vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara över tid. Bolaget har ett särskilt fokus på kvinnor och personer med utländsk bakgrund och har under året arbetat mot detta mål. Mätning över första halvåret visar att andel kvinnor som driver företag och personer med utländsk bakgrund som driver företag, jämfört med en regional kontrollgrupp, har ökat i jämförelse med mätning 2018 helår.

AC-NET INTERNSERVICE AB

www.ac-net.se

Region Västerbotten äger 51 procent av bolaget, Skellefteå Kraft 24,5 procent och Umeå Energi UmeNet AB 24,5 procent. Bolaget tillhandahåller ett högkvalitativt, fiberoptiskt bredbandsnät för kommuner och regionen i Västerbottens län. Vidare deltar bolaget i utvecklingsarbetet för ett väl fungerande nät i Västerbottens offentliga sektor.

Ägarna till AC-Net Internservice AB har under året fört diskussioner med Skellefteå Kraft och Umeå Energi som båda vill utöka sitt ägande. Ett aktieöverlåtelseavtal för att verkställa aktieförsäljningen till Skellefteå Kraft och Umeå Energi har tecknats under slutet av 2019.

Nätet har en fortsatt hög tillgänglighet med endast några få avbrott under året som påverkat kommunerna eller Region Västerbottens verksamhet. Ett av bolagets mål handlar om att driva ett påverkansarbete för ett välfungerande nät och under 2019 har arbete pågått och målgrupp är bland annat förtroendevalda. För att nå bolagets mål om att erbjuda ett nät som mer än väl erbjuder de tjänster som målgruppen efterfrågar har en upphandling genomförts och en beställning lagts för att erbjuda ett nät i världsklass till Västerbottens offentliga sektor.

AC-NET EXTERNSERVICE AB

www.ac-net.se

Region Västerbotten äger 51 procent av bolaget, Skellefteå Kraft AB 20,5 procent, Umeå Energi UmeNet AB 20,5 procent och Företagarna Västerbotten 8 procent. Bolagets

uppgift är att sälja överskottskapacitet till externa partner från det regionala datanät som AC-Net Internservice AB tillhandahåller för sina ägare inom Västerbottens län.

Ägarna till AC-Net Externservice AB har under året fört diskussioner med Skellefteå Kraft och Umeå Energi som båda vill utöka sitt ägande. Ett aktieöverlåtelseavtal för att verkställa aktieförsäljningen till Skellefteå Kraft och Umeå Energi har tecknats under slutet av 2019.

Bolaget fortsätter sin justering mot att i än större grad arbeta med att utveckla försäljningen av tjänster till externa parter. Genom en investering gjord av AC-Net Internservice AB bedömer bolaget att fler tjänster exempelvis kommer att kunna erbjudas med mer automatiserad leverans som tillsammans med upphandlad drift erbjuder kunderna de tjänster som efterfrågas på marknaden. För 2019 blev utfallet för försäljning 18,2 mnkr och man har bland annat hjälpt Norsjö kommun med att fakturera tjänsteleverantörer vilket bidragit till högre omsättning. Inom ramen för projektet Bredband till fler som bolaget administrerar har arbetet fortsatt enligt plan och alla stadsnät är aktiva och följer sina utbyggnadsplaner. Projektet syftar till att bidra till en utökad bredbandsanslutning i Västerbotten.

NORRLANDSOPERAN AB

www.norrlandsoperan.se

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Umeå kommun, via Umeå kommunföretag AB, 40 procent.

Norrlandsoperan AB har under perioden genomfört sin verksamhet enligt planering. Konstnärliga program och projekt inom musik, opera, dans och konst utvärderas kontinuerligt och visar positiva resultat, både i konstnärlig kvalitet, publiksiffror och ekonomiskt.

Bland särskilda framgångar för bolaget lyfts bland annat Önskekoncert med Norrlandsoperans Symfoniorkester där publiken bestämde hela programmet, Sveriges Radios konsertturné P2 i Parken som är en gratis utomhuskoncert med Norrlandsoperans Symfoniorkester för cirka 2 000 besökare, julkalendern i båda sociala medier och som julkonsert till unga och hela familjen, Sverigepremiär av samproduktion av multimediamprojekt med temat transgengeridentitet, en branschdag med föreställning och debatt med fokus på tillgänglighet ur funktionsperspektiv, egenproduktion av opera Hans och Greta som är en familjeopera med barnkören samt egenproduktionen och Norrlands nätverk för Musikteater och Dans turné av "Vi -en okänd opera av Bach?".

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för Norrlandsoperan. Under 2019 har flera satsningar på aktiviteter mot målgruppen genomförts och bedöms därför följa plan. Programaktiviteter som föreställningar och konserter inom musik, opera och dans riktat mot barn och unga är en del i arbetet. Norrlandsoperan satsar även på att ge plats för eget skapande och pedagogiska aktiviteter så som medskapande projekt, workshops och ett omfattande samarbete med skolverksamhet. Exempelvis är Norrlandsoperans Barnkören en viktig aktivitet för det kontinuerliga arbetet med nästa generations publik

och kulturskapare. Ytterligare ett exempel är ungdomssatsningen Urban North för urban kultur ger plats till ungas egna projekt, battles, workshops, performance, kulturstipendium, arrangörsutbildningar.

Norrlandsoperan ska i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet och verksamheten ska återspegla det kulturella mångfald som finns i länet och arbetet har stärkts under perioden i och med arbetet med mångfalds- och jämlikhetspolicy. Ett hållbarhetsperspektiv ska genomsyra arbetet och ett omtag för målområde planeras för 2020.

Ytterligare ett mål för bolaget är att stärka dialog och samverkan mellan de regionala kulturkonsulenter, kommunerna, civilsamhället och folkbildningen samt samverka med andra organisationer och institutioner på såväl regional, nationell och internationell nivå. Nya samarbeten har etablerats under året och målet bedöms ha utvecklats under perioden. Exempelvis ingår Norrlandsoperan ett nytt nationellt turnénätverk "På turné" som handlar om turnerande av musikproduktioner.

SKELLEFTEÅ MUSEUM AB www.skellefteamuseum.se

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Skellefteå kommun 60 procent. Museum Anna Nordlander ingår i Skellefteå museum AB.

Skellefteå museum AB har under året fortsatt att arbeta efter den projektplan och budget som antogs år 2018 avseende förnyelsen av museets permanenta utställningar, BAS 2020 och barnsatsningen Barnsia som är en lokalhistorisk lekmiljö för barn 0 – 6 år. Satsningarna väntas bidra till museets möjlighet att visa samlingarna, att bedriva pedagogisk verksamhet och inte minst att lyfta historien inom museets upptagningsområden: Skellefteå, Norsjö och Malå kommuner. Museet har inte tappat så många besökare som förväntats med anledning av att museet inte har lika mycket utställningsyta på grund av arbetet med basutställningarna. År 2018 hade museet 65 971 besökare och år 2019 var antalet 53 989.

Förberedelser av flytten av Museum Anna Nordlander till det nya kulturhuset har pågått under 2019 och det har bland annat handlat om att utveckla samarbetet med Skellefteå konsthall som museet skall dela lokal med.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för Skellefteå Museum något som bland annat avspeglas i den nya basutställningen Barnsia. Under året har museet inklusive Museum Anna Nordlander haft 75 aktiviteter och pedagogiska träffar särskilt riktade till barn och unga. Museets medverkan i EU-ansökningar samt spelsatsning är en del i arbetet att nå fler unga.

Skellefteå museum AB ska genom Museum Anna Nordlander sprida kunskap i och om samtidskonst och genusfrågor till en bred allmänhet. Målet bedöms vara implementerat i all verksamhet, utställningar, pedagogik, projekt och programverksamhet som Museum Anna Nordlander bedriver. Bland annat har museet under 2019 producerat 5

utställningar i utställningshallen samt programaktiviteter och pedagogiska 95 träffar. Totalt har man haft 10 523 besökare och bland de större enskilda evenemangen kan nämnas ett fullsatt föredrag med Alexandra Pascalidou på kvinnodagen.

VÄSTERBOTTENS MUSEUM AB

www.vbm.se

Region Västerbotten äger 40 procent av bolaget och Umeå kommun, genom Umeå kommunföretag AB, 60 procent.

Under året har Västerbottens museum AB genomfört det omfattande arbetet med restaurering av de kulturhistoriska byggnaderna på friluftsmuseet Gammlia och arbetet är inne på det andra året av tre år. Därtill har visionsarbetet om framtida verksamhet för att öka friluftsmuseets besöksattraktivitet satt igång och museet siktar mot "En hundraåring i topptim" år 2021. Verksamhetsplanering för 2020 sker under hösten tillsammans med att ett nytt mål- och visionsdokument för åren 2020 - 2023 tagits fram. Västerbottens museum har arbetat med att förbereda för och genomförde repatriering av mänskliga kvarlevor till Gammlia i Lycksele. Ett projekt upprättades i Lycksele som Lycksele kommun, Svenska kyrkan, Lycksele sameförening, Sametinget samt civilsamhället deltog i. Händelsen har följts med stort medialt intresse och genomfördes tillsammans med flera nationella myndigheter och är unik i Sverige.

Samlingsverksamheten har fokuserat på medicinhistoriska samlingar, militärhistoriska samlingar och arkivutveckling. Ett andra residens har genomförts inom ramen för Sune Jonsson Centrum för Dokumentärfotografi. Medel avseende arkivutveckling beviljades av Region Västerbotten med medfinansiering från museet, Folkrorelsearkivet samt Företagsarkivet, detta har resulterat i en förstudie med visualiseringar hur arkivsamverkan kan se ut i framtiden.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för Västerbottens museum och aktiviteter har genomförts som kopplar till museets mål om att ha utställningsutbud riktat till barn och unga. Bland annat pedagogiska visningar riktade till barn och en lektålig utställning för de minsta under temat Plupp. Kultur i landskapet är ett projekt som riktades sig till lärare och som färdigställdes under året. Arbetet resulterade i en metodbok om hur det omgivande kulturlandskapet kan nyttjas som resurs i undervisningen i skolor i Sverige och Norge.

Västerbottens museum ska genom sina aktiviteter bidra till möten mellan olika kulturer, återspegla mångfalden i länets historia. Arbetet som gjordes inom ramen för ett avslutat projekt: Mångfald, Minoritet och Kulturhistoria, har tagits vidare i ordinarie verksamhet. Det har exempelvis lett till en ökad delaktighet av de fem nationella minoriteter där samtliga har arrangerat sina högtidsdagar på museet med program och mindre utställningar under 2019.

VÄSTERBOTTENSTEATERN AB

www.vasterbottensteatern.se

Region Västerbotten äger 60 procent av bolaget och Skellefteå kommun 40 procent.

Västerbottensteatern AB har genomfört en rad arrangemang under perioden. Därbland vårens berättarföreställning När Prinsen kom till byn som blev en succé och som spelade runt om i hela länet. Vid premiären i Skellefteå anordnades vernissage och föreläsning tillsammans med Skellefteå Museum. Teaterns stora turnéföreställning under hösten var Tillbaka Innan Midnatt, en thrillerrysare som gjordes i samarbete med Profilteatern från Umeå.

Teaterns ungdomsteateravdelning Unghästen gjorde under 2019 en ny föreställning om unga och psykisk ohälsa - Våra liv, som vann de ungas förtroende och öppnade för starka eftersamtal. För andra sommaren i rad spelades Bröderna Lejonhjärta i Medleforsparken i samarbete med Medlefors Folkhögskola och ett förslag har nu lagts fram av Västerbottensteatern och Medlefors Folkhögskola gemensamt om att skapa en kulturpark på området. Nordiskt Berättarcentrum arrangerade under våren Berättarkonferens som var den 11:e i ordningen och som flyttats till hösten. Den populära berättarworkshopen för svenska och afghanska kvinnor - Kvinnorum, som är ett samarbete med SENSUS och MAN, bytte namn till Berättarrum och inkluderar nu även afghanska män. Året avslutades med HasseÅTages julafton för andra året i rad, där även berättelsen om Karl-Bertil Jonssons jul ingick. Teateravdelningens samarbete med Musikalakademin i Umeå och föreställningen Relativitetsteorin genomfördes och planer på fortsatt samarbete finns.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för Västerbottensteatern AB och en hög andel, 39 procent, av föreställningarna har spelats för barn och unga. Bland annat Västerbottensteaterns barnföreställning Loranga, Mazarin och Dartanjang som sågs av 2500 barn från hela länet. Även Kulturluftsdagar för barn har genomförts som är en bussresa till teatern med en spännande rundvandring, iordningställd plats för medhavd matsäck och därefter föreställning som också sponsrades av några av länets småföretagare.

Västerbottensteatern ska i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet och har som mål att ha ett ökat socialt engagemang. Bland annat har ett koncept som heter Kulturhjälpn etablerats där företag och privatpersoner kan donera pengar till teaterbiljetter. Under året har man kunnat erbjuda ett flertal sådana biljetter till barnföreställningen Loranga, Mazarin och Dartanjang samt till Bröderna Lejonhjärta. Fler exempel på hur Västerbottensteatern arbetat mot målet är KvinnOrkan med Kvinnor - en stört skön monolog, Shakespeares dotter som har spelats och föreläsningen Vård och vardag för en transkvinna har hållits.

SKOGSMUSEET I LYCKSELE AB

www.skogsmuseet.se

Region Västerbotten äger 49 procent av bolaget och Lycksele kommun 51 procent.

Under året har Skogsmuseet i Lycksele AB genomfört en rad aktiviteter. Bland annat har Valborg och Bertil Wiinkas Stiftelse överlåtits på Skogsmuseet genom ett arv och man har undersökt hur man på bästa sätt ska förvalta denna och det har bland annat fört med sig ansvar för ett kulturmuseum i Ramsele. Same Ätnams arkiv i Arvidsjaur kommer att lämna över ett antal samiska föremål att förvaras på Skogsmuseet. Deponering innebär att museet framöver kommer kunna visa en värdefull konstsamling. Ett förslag på visningsarkiv som ska garantera ett säkert omhändertagande av de olika samiska samlingarna har tagits fram inom projekt Vuarkká. Repatrieringen av samiska kvarlevor på Gammlplatsen är en annan viktig händelse som Skogsmuseet deltog i. Under året har den Kulturbotaniska trädgård på Gammlplatsen formellt godkänts som nationellt klonarkiv vilket väntas ha en positiv påverkan för museets tilläggsuppdrag från Lycksele kommun om att sköta och utveckla trädgården.

För att nå museets prioriterade målgrupp barn och unga har museet under perioden besökts av skolklasser, omkring 350 antal elever, detta tack vare Skogsbussen som finansieras av Mera Skog Västerbotten. I samarbete med Sameförening och hembygdsföreningen har museet även arrangerat sportlovs- och påsklovsaktiviteter för barn och unga och julpyssel under 1:a advent.

För att verksamheten ska utvecklas som besöksmål i samarbete med andra kulturaktörer och näringsliv har museet arbetat med att utveckla Kulturbotan med aktiviteter och försäljning och genomfört flera insatser som exempelvis Rosens dag och växtmarknad. Projektet PINUS, Innovativa upplevelser i brukad skog har avslutats under slutet av året. Aktiviteter som under 2020, utifrån resultatet, planeras är utveckling av digital portal och fysisk utställning Visa skogen.

NORRBOTNIABANAN AB

www.norrbotniabanan.se

Region Västerbotten äger 28,6 procent av bolagets aktier och Region Norrbotten 28,6 procent. Dessutom äger kommunerna Piteå, Skellefteå, Umeå och Luleå 7,1 procent vardera samt Kalix, Boden, Haparanda och Robertsfors 3,6 procent vardera.

Norrbotniabanan AB:s verksamhet syftar till att arbeta med förverkligandet av att Norrbotniabanan byggs mellan Umeå och Haparanda. Bolaget har nått viktiga genombrott under året och även föregående år. Bland de mest betydelsefulla händelserna kan lyftas att delar av Norrbotniabanan numera finns med i den Nationella Transportplanen samt att finns det ett EU-förslag om en förlängning av Scan Med-korridoren vilket ytterligare ökar möjligheter till fortsatt EU-stöd. Den första delsträckan mellan Umeå-Dåva har nu också en fastställd järnvägsplan vilket innebär att förberedelserna för en upphandling av arbetet med denna del kan påbörjas. Trots att sträckan är kort har den en stor betydelse eftersom det signalerar att byggandet av banan nu är inne i en konkret produktionsfas.

Verksamheten har genomförts i linje med bolagets ändamål om att arbeta för en ny järnväg och huvudfokus har under perioden varit att lösa resterande finansiering för sträckan Umeå-Skellefteå samt att snabba på tidplanen.

UMINOVA INNOVATION AB

www.uminovainnovation.se

Region Västerbotten äger 16 procent av bolagets aktier. Umeå universitet, via holdingbolag, 50,3 procent, Umeå kommun, via Umeå kommunföretag AB, 25,2 procent och Sveriges lantbruksuniversitet, via SLU Holding AB, 8,5 procent. Uminova Innovation AB fokuserar på innovationsutveckling med uppgift att medverka till kommersialisering av innovationer från Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

AB TRANSITIO

www.transitio.se

Bolaget ägs av regioner, kommunalförbund och länsbolag i Sverige – varav Region Västerbottens ägande är 5,4 procent. AB Transitio ska stödja aktieägare i frågor om upphandling och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter och reservdelar. Bolaget har också i uppgift att förvalta och underhålla fordon samt en rådgivande roll som sakkunnig inom spårfordonsområdet.

UMEÅ BIOTECH INCUBATOR AB

www.ubi.se

Region Västerbotten äger 16 procent av bolaget, Umeå universitet, via holdingbolag, 50,3 procent, Sveriges lantbruksuniversitet, via SLU Holding 8,46 procent, Umeå kommun, via Umeå kommunföretag AB 25,16 procent. Umeå Biotech Incubator AB avyttrades den 10 december 2018 till Uminova Innovation AB:s ägare. Umeå Biotech Incubator AB är en inkubatorverksamhet inom life science som erbjuder specialiserat affärsutvecklingsstöd, tillgång till branschnätverk och laboratorieinfrastruktur.

5. Ekonomisk analys

Verksamheten uppvisar en budgetavvikelse på -3,7 mkr. År 2019 var det första året för den regionala utvecklingsnämnden, med en helt ny politisk organisation, vilken tillkom i samband med regionbildningen den 1 januari 2019. En jämförelse med föregående år går därför inte att göra.

Av tabellen framgår att utfallet för den regionala utvecklingsnämnden blev 299,3 mkr för 2019, budgeten uppgick till 295,6 mkr och budgetavvikelsen blev därmed -3,7 mkr. Förklaringen till budgetavvikelsen är högre samverkanskostnader än budgeterat.

Budgetavvikelse och nettokostnadsutveckling (tkr)						
	Utfall 2019	Utfall 2018	Nettokostnads-utveckling	Budgetavvikelse		Årsbudget 2019
	tkr	tkr	%	tkr	%	tkr
Per politiskt beslutad ram	299323	-	-	3698	1,2	295625
Summa	299323	-	-	3698	1,2	295625

Analys av budgetavvikelse

Budgetavvikelsen förklaras i huvudsak av högre samverkanskostnader än budgeterat. Det finns också några andra mindre avvikelser inom nämnden, men de balanserar varandra.

Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget

Försök har gjorts att reducera de samverkanskostnaderna under året. Det har skett genom att se över sammanträdesplanen för den politiska organisationen inom nämnden för att om möjligt minska antalet möten, vilket har lyckats i viss omfattning. Sammanträdesplanen för 2020 är lagd och i den mån det har gått att hålla nere antalet politiska möten har så skett.

Framtidsbedömning

Regionala utvecklingsnämndens främsta utmaning de kommande åren är de samverkanskostnaderna samt kostnaderna för kollektivtrafiken. När det gäller kollektivtrafiken är det ett antal osäkerhetsfaktorer som kan påverka det ekonomiska utfallet, bland annat nya trafikavtal och en omstrukturering av bussgodsverksamheten. Det bedrivs många olika regionala utvecklingsprojekt inom nämnden och det är viktigt att fortsätta följa dessa projekt ur ett ekonomiskt perspektiv för att säkerställa att de genomförs inom lagd projektbudget.

Finansiell analys bolagen

Samtliga fem kulturbolag, utom ett, redovisar positiva resultatutfall eller nollresultat. Det bolag, Skogsmuseet, som uppvisar ett negativt resultat har påbörjat åtgärder i form av ett internt kvalitetssäkrings- och hållbarhetsarbete. Tre av kulturbolagen har skickat vidare anslag från regionen till kommande år, anledningarna är exempelvis personalvakanser och momsåterbetalning, det rör sig om anslagsbelopp mellan 1,3 till 3,6 mkr per bolag. Flera av kulturbolagen nämner finansiella utmaningar inför kommande år.

AC-Net-bolagen gör ett positivt utfall (Externservice) respektive nollresultat (Internservice). Norrbotniabanan uppvisar ett mindre negativt resultatutfall vilket var budgeterat, frågan om fortsatt finansiering av bolagets verksamhet kommer att behandlas på kommande årsstämma. ALMI uppvisar ett resultat på -1,2 mkr vilket är 0,6 mkr lägre än budgeterat och förklaras av en moms rättelse avseende tidigare år.

Länstrafiken redovisar alltid ett nollresultat, eftersom över- och underskott regleras mot respektive finansiär (regionen och kommunerna). Regionens andel i Länstrafikens utfall för 2019 uppgår till +11,4 mkr, vilket är mer än prognosticerat. Bolaget nämner förnyade avtal med Trafikverket om delfinansiering av viss trafik, nya upphandlingar och bussgodsvärksamheten som osäkerhetsfaktorer inför kommande år.

6. Bilagor

Årsboks slut 191231

– Uppföljning, ekonomi och verksamhet inom RUN

Samlad bedömning

Verksamhet:

- Bedömningen är att de verksamhetsmässiga målen har en god måluppfyllnad.

Medarbetare:

- Förvaltningen har totalt sett låg sjukfrånvaro och höga frisktal.

Ekonomi:

- Resultatutfallet följer budget med undantag för samverkanskostnader. För helåret 2019 blev nämndens budgetavvikelse -3,7 mkr pga budgetöverdrag samverkanskostnader.
- Bolagen uppvisar positiva resultatutfall eller nollresultat för 2019, med tre undantag. För två av bolagen är det helt eller delvis i överensstämmelse med lagd budget och för det tredje bolaget har åtgärder vidtagits.

Ekonomiskt läge per 191231, RUN

RUN:s basenheter

Den samlade budgetavvikelsen för regionala utvecklingsnämnden blev -3,7 mkr och förklaras av högre samverkanskostnader än budgeterat. I övrigt har nämnden utfört sitt uppdrag inom fastställd budgetram. Försök har gjorts för att reducera samverkanskostnaderna under året genom att se över sammanträdesplanen för att om möjligt minska antalet möten, vilket har lyckats i viss omfattning. En budget är beslutad för år 2020, intentionen är att följa budgeten, dock med reservation för dels samverkanskostnaderna där arvodena har räknats upp från 2019 års budgetnivå med 3%, dels utifrån att den slutliga budgetramen för kollektivtrafiken ännu inte är fastställd för 2020

Bolagen

Bolagen har genomgående presenterat positiva resultatutfall eller nollresultat, med undantag för tre bolag som redovisar negativa resultat. I två av dessa tre bolag var detta helt eller delvis enligt budget (Norrbottenabanan och ALMI), medan det tredje bolaget (Skogsmuseet) har påbörjat ett kvalitetsäkrings- och hållbarhetsarbete för att komma tillrätta med underskottet. Finansiella utmaningar nämns av flera av kulturbolagen medan Länstrafiken lyfter nya trafikavtal, nya upphandlingar och bussgodsversamheten som osäkerhetsfaktorer inför kommande år.

Strategi 1: Samhällen som inkluderar och utvecklar människor

Utfall

Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationer,
målet/strategin har delvis uppnåtts.

Aktiviteter

Har genomförts inom digitalisering, kultur, hälsa- och välfärd samt jämställdhet.

Strategi 2: Strukturer för innovation

Prognos

Utfall

Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationer,
målet/strategin har delvis uppnåtts.

Aktiviteter

Har genomförts inom Smart Specialisering och regional innovationsledning.

Strategi 3:

Miljödriven utveckling

Utfall

Arbetet har delvis utvecklats i enlighet med rekommendationer, *målet/strategin har delvis uppnåtts.*

Aktiviteter

Har fokuserats på samverkansplattformarna VA-samverkan, Samrådsgruppen avfall, Plan- och byggsamverkan samt Miljösamverkan. Projektet Glokala Sverige, Agenda 2030 i kommuner och regioner.

Strategi 4: Investeringar i utbildning och kompetens

Utfall

Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationer,
god måluppfyllelse.

Aktiviteter

Har genomförts inom områdena integration och industrietablering kopplat till kompetensförsörjning. Även arbetet kring etablering, varsel och arbetsmarknadsfrågor har utvecklats.

Strategi 5:

Platsbaserad näringslivsutveckling

Utfall

Arbetet har i liten utsträckning utvecklats i enlighet med rekommendationer, *målet/strategin har i liten grad uppnåtts.*

Aktiviteter

Har fokuserats på utvecklingen av bioekonomi och export. Medfinansiering av projekt är fortsatt ett viktigt verktyg kopplat till strategin och även företagsstöd som tillkom från och med första januari 2019. Få *egna* satsningar för att skapa strukturer som främjar entreprenörskap och företagande på lika villkor.

Strategi 6: En tillgänglig och utåtriktad region

Utfall

Arbetet har utvecklats i enlighet med rekommendationer, *målet/strategin har delvis uppnåtts.*

Aktiviteter

Har samverkan mellan besöksnäringen, transport och infrastruktur stärkts genom olika satsningar, och kopplingen mellan området miljö och klimat respektive transporter blivit tydligare.

Inriktningsmålet

*Tydligt ledarskap för hållbar
regional tillväxt med
tillhörande strategier
bedöms ha god
målpåfyllelse.*

Tydligt ledarskap för hållbar regional tillväxt	Prognos
Strategi 1: Samhällen som inkluderar och utvecklar människor	
Strategi 2: Strukturer för innovation	
Strategi 3: Miljödriven utveckling	
Strategi 4: Investeringar i kompetens och utbildning	
Strategi 5: Platsbaserad näringslivsutveckling	
Strategi 6: En tillgänglig och utåtriktad region	
Sammantagen prognos	

§ 10 Årsbokslut per 31 december 2019

Dnr: RUN 32-2020

76

RUN 76-2020

Beslut

Arbetsutskottet föreslår regionala utvecklingsnämnden att fastställa årsbokslutet per den 31 december 2019.

Ärendebeskrivning

Den samlade budgetavvikelsen för regionala utvecklingsnämnden blev -3,7 mkr och förklaras av högre politiska kostnader än budgeterat. I övrigt har nämnden utfört sitt uppdrag inom fastställd budgetram. Försök har gjorts för att reducera de politiska kostnaderna under året genom att se över sammanträdesplanen för att om möjligt minska antalet möten, vilket har lyckats i viss omfattning. Bolagen har genomgående presenterat positiva resultatutfall eller nollresultat, med undantag för tre bolag som redovisar negativa resultat. I två av dessa tre bolag var detta helt eller delvis enligt budget (ALMI och Norrbottenabanan), medan det tredje bolaget (Skogsmuseet) har påbörjat ett kvalitetssäkrings- och hållbarhetsarbete för att komma tillrätta med underskottet. Finansiella utmaningar nämns av flera av kulturbolagen medan Länstrafiken lyfter nya trafikavtal, nya upphandlingar och bussgodsvärksamheten som osäkerhetsfaktorer inför kommande år.

Verksamheten inom Regionala utvecklingsnämnden bedöms under året haft en god måloppfyllelse avseende nämndens inriktningsmål tydligt ledarskap byggt på samverkan för hållbar regional tillväxt samt tillhörande strategier och delmål. Arbetet med fullmäktiges uppdrag Implementera ny beredningsstruktur för samverkan mellan regionen och länets kommuner avseende regionala utvecklingsfrågor bedöms ha utvecklats positivt under året.

Beslutsunderlag

Presentation årsbokslut RUN 2019-12-31

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2019

Bilaga 1 - Rapport uppföljning RUN av 2019 års internkontrollplan januari – december

Bilaga 2 - Internkontrollplan 2019 RUN

Bilaga 3 - Verksamhetsområden inom Regionala utvecklingsförvaltningen 2019

Beslutsexpediering av regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionstyrelsen

Anton Lidström, Ekonomistab/uppföljning

Sammanträdesdatum	Torsdagen den 6 februari
Sammanträdestid	kl. 10:00-13:00
Sammanträdesplats	Tallen, Region Västerbotten, V Norrlandsgatan 13, Umeå
Beslutande	Enligt närvarolista sidan 2
Övriga närvarande	Enligt närvarolista sidan 2
Paragrafer	1-22
Underskrifter	Genom digital signering
Sekreterare	Mona-Lisa Fjelslöröm
Ordförande	Rickard Carstedt (S)
Justerare	Åsa Ågren Wikström (M)

BEVIS OM ANSLAG

Justering har tillkännagivits genom anslag på Region Västerbottens anslagstavla.

Organ	Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott
Sammanträdesdatum	2020-02-06
Anslagsdatum	Protokollet anslås senast två dagar efter justering
Datum då anslaget tas ner	Anslag tas ner tre veckor efter anslagsdatum
Förvaringsplats för protokollet	Region Västerbotten, Regionala utvecklingsförvaltningens kansli, Umeå

Närvarolista

Namn	Parti	N ä r v a r o	Reservation Omröstning		Anteckningar/ Tjänstgörande ersättare
			§	§	
			Ja	Nej	
Ledamöter (13)					
Richard Carstedt	S	1			Via länk
Åsa Ågren Wikström	M	1			
Ylva Hedqvist Hedlund	V	1			
Övriga närvarande					
Mona-Lisa Fjellström, nämndsekreterare, §§ 1-22					
Anna Pettersson, regiondirektör, §§ 1-22					
Rachel Nygren, stabschef, §§ 1-22					
Jonas Lundström, chef näringsliv och samhällsbyggnad, §§ 13-22					
Mårten Edberg, strateg samhällsbyggnad, §§ 8-9					
Katarina Molin, chef företag och projektfinansiering, §§ 1-7					
Thomas Jonsson, strateg företagsstöd, §§ 1-7					
Riikka Engman, strateg företagsstöd, §§ 1-7					
Karolina Filipsson, strateg kollektivtrafik, §§ 13, via länk					
Lena Nordling, ekonomiansvarig, §§ 10-13					
Terese Bergbom, strateg projektutveckling, § 10					
Barbro Granberg, controller, § 13					
Carina Eriksson, strateg externa relationer och strategisk platsutveckling, § 18					

Signatursida

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

Namn	Kamilla Eleonor Mona-Lisa Fjellström
Titel, Organisation	Sekreterare, Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott
Datum & Tid	2020-02-06 17:11:14 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_05c50889ed37534707b99383b7981377c6

Namn	RICHARD CARSTEDT
Titel, Organisation	- Ordförande , Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott
Datum & Tid	2020-02-07 09:56:02 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_0940de1bcba6da3ff20291863f62e1fc17

Namn	ÅSA ÅGREN WIKSTRÖM
Titel, Organisation	Justerare, Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott
Datum & Tid	2020-02-07 12:16:01 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_088b1fce3c98db1c2f578a81040240c29a

Certifierad av ProSale Signing
Accepterad av alla undertecknare
2020-02-07 12:16:02 +01:00
Ref: 830485
www.comfact.com

Validera dokumentet Användarvillkor

Rapport om uppföljning av Internkontroll januari - december 2019 för Regionala utvecklingsnämnden (RUF)

Den genomförda internkontrollen har varit ett uppdrag i syfte att tidigt fånga in eventuella avvikelser och brister på ett tidigt stadium innan de hinner bli för allvarliga. Rapportering av uppföljning av intern kontroll genomförs årligen och rapporteras till regionala utvecklingsnämnden oavsett utfall. Rapporten ska innehålla omfattning av utförd uppföljning, utfallet och eventuellt vidtagna åtgärder. Vid upptäckta brister lämnas också förslag på åtgärder att förbättra processen. Den internkontrollplan som regionala utvecklingsnämnden fastställde för 2019 innehöll 18 stycken kontrollområden. Nedan presenteras resultatet av genomförd kontroll område för område.

1. Ekonomirelaterade policies synkas ihop till organisations gemensamma enl politiskt beslut

Omfattning av utförd uppföljning:	2 ggr/år maj och december
Utfallet:	En översyn av policyn "Ekonomi och förvaltning" resulterade i dels några formella justeringar, dels några få innehållsmässiga ändringar. VLL:s och regionförbundets gamla attestreglemente respektive tillämpningsanvisningar har tittats igenom. VLL:s attestreglemente har därefter justerats med ren formalia (org namn od), men även kompletterats innehållsmässigt, även tillämpningsanvisningarna är uppdaterade, ex vis med nya beloppsgränser och tydligare skrivning om ersättare för attestant.
Åtgärder/kommentarer	Översynen av "Ekonomi och förvaltning" har gjorts av strateg vid centrala ek staben och ekonomiansvarig vid RUF. Översynen av attestreglemente inkl tillämpningsanvisningar har skett genom avstämning mellan redovisningschef, ekonomiansvarig RUF och enhetschef leverantörsfakturerings. Behov av gemensamma upphandlingsregler har lyfts av RUF, behovet kvarstår vid 2019 års slut, tills vidare utgår RUF från upphandlingsreglementet från regionförbundet. Kontrollmomentet föreslås utgå 2020.

2. Kontroll att rutiner för ett fungerande ekonomistöd inom RUF har upprättats

Omfattning av utförd uppföljning:	2 ggr/år: maj och december
Utfallet:	Ett trettiotal nya dokument (rutinbeskrivningar, checklistor, lathundar och mallar) har tagits fram under perioden och nya görs löpande. Några exempel är: Bokföringsordrar i Bizview, ProDiver rapportuttag, Hantering av samlingsfakturer, leverantörsfakturer, lönefördelning, månadsbokslut, och utbetalningsordrar. I den andra avstämningen fortsätter mönstret att vi upprättar nya rutiner när behovet dyker upp, därtill har vi skapat mallar och lathundar för att förenkla för medarbetarna som tex. ny kundfakturamall som Googleformulär, förenklad kontoplan för projektkostnader, fakturainformation till leverantörer (ny lag om e-faktura från 1 april) samt lathundar kring framtagning och utskick av rapporter från ekonomisystemet.
Åtgärder/kommentarer	Bedömningen är att det fungerar bra med att vi lägger upp nya rutiner och hjälpdokument eftersom. Efter slutgiltig uppföljning framgår att vi har upprättat ett antal viktiga rutiner samt att vi löpande upprättar rutiner för ett fungerande ekonomistöd, så kontrollmomentet föreslås därför utgå 2020.

3. Kontroll att öppnade projekt är projektinitierade, att projektansökningar åtföljs av checklista samt har diarieförts

Omfattning av utförd uppföljning:	1 ggr/år: oktober
Utfallet:	Under året öppnades 26 projekt med start under 2019. 20 av dessa var initierade antingen 2018 eller 2019. Vid initieringstillfällen hade inte alla projekt fått korrekt projektnamn ännu, vilket försvårade kontrollen. Inget projekt åtföljdes av checklista. Projektbesluten lämnades för diarieföring av projektcontrollern vid projektöppning.
Åtgärder/kommentarer	Kontrollmomentet för projekthantering ska omformuleras i 2020 års internkontrollplan.

4. Kontroll om projektmedel inte beviljas pga nya redovisningsrutiner (ej justera i efterhand)

Omfattning av utförd uppföljning:	1 gg/år:november
Utfallet:	Nya redovisningsrutiner har inte påverkat beviljandet av projektmedel utan medfinansiärer har godkänt omförda kostnader i nästa redovisningsperiod.
Åtgärder/kommentarer	Kontrollmomentet föreslås tas bort i 2020 års internkontrollplan.

5. Rätt uppgifter på förtroendevalda i Troman efter valet

Omfattning av utförd uppföljning:	Maj 2019
Utfallet:	En genomgång av Troman har genomförts. Gamla instanser har arkiverats och nya instanser, samt andra uppgifter mm har uppdaterats.
Åtgärder/kommentarer	Uppdatering av uppgifter sker löpande. Kontrollmomentet föreslås tas bort i 2020 års internkontrollplan

6. Fungerar systemstödet Platina fullt ut när det gäller nämndadministration

Omfattning av utförd uppföljning:	1 ggr/år:oktober
Utfallet:	Att använda Platina genom VPN är en ohållbar lösning. Därför inväntar vi nätverkssammanslagningen i början av 2020. Vid testning av systemet har det framkommit att det inte går att arbeta i systemet på ett tillfredsställande sätt. Systemet har brister som innebär en stor arbetsbelastning för nämndsekreteraren, i och med att noteringarna från sammanträdet måste skrivas in i systemet i efterhand.

Åtgärder/kommentarer	Eftersom Platina inte är webbaserat, kommer det fortsatt vara ett problem att använda Platina på sammanträden utanför regionens lokaler, eftersom man då måste vara uppkopplad genom VPN. Platina är ett gammalt system som inte är anpassat till dagens behov. Systemägaren behöver driva på utvecklingen inom detta område.
----------------------	---

7. Är Meeting Plus funktionsnedsättningsanpassat?

Omfattning av utförd uppföljning:	2 ggr/år: april och oktober
Utfallet:	Denna anpassning är inte utförd av systemleverantören. Frågan ligger idag hos IT Västerbotten. Regional utveckling påskyndar löpande denna anpassning och har blivit lovade att detta ska åtgärdas i och med nästa systemuppdatering hösten 2020.
Åtgärder/kommentarer	Konsekvenserna av att vi använder ett system som inte är anpassat för funktionsnedsättningar är att förtroendevalda och tjänstemän som är i behov av sådan anpassning inte kan ta del av handlingar till politiska sammanträden. Exempelvis kan en synskadad person behöva vissa kontraster för att se texten samt zooma in för att kunna läsa. Kontrollmomentet föreslås tas bort i 2020 års internkontrollplan.

8. Fungerar postgången?

Omfattning av utförd uppföljning:	Löpande samt augusti och december
Utfallet:	Kontrollerna innebär att undersöka att posten som hamnar på regionhuset kommer till RUF inom skälig tid. De nya rutinerna som infördes i samband med sammanslagningen som innebär att Postnord transporterar extern- och intern post, har efter hand förbättrats och är välfungerande i dagsläget.
Åtgärder/kommentarer	Kontrollmomentet föreslås tas bort i 2020 års internkontrollplan.

9. Är ärenden i diariet rätt konverterade?

Omfattning av utförd uppföljning:	1g/år februari
Utfallet:	I samband med konverteringen gjordes en omfattande kontroll av de konverterade ärenden till den nya myndighetens diarium. Några mindre korrigeringar gjordes i februari och därefter har inga felaktigheter upptäckts.
Åtgärder/kommentarer	Kontrollmomentet föreslås tas bort i 2020 års internkontrollplan

10. Kontroll att instruktion erhållits från avtalsansvarig om bevakning av avtal i Platina och har påminnelse i förekommande fall registrerats

Omfattning av utförd uppföljning:	1 ggr/år:november
Utfallet:	I dialog med avtalsansvariga har bevakning av förfallotid fortlöpande registrerats. Under året har det endast rört sig om ett fåtal avtal där det har bedömts finnas behov automatisk bevakning avtalets förfallodatum. Kontroll av rutinen visar därmed det finns liten risk för att registreringen av bevakning förbises.
Åtgärder/kommentarer	Kontrollmomentet föreslås tas bort i 2020 års internkontrollplan

11. Kontroll att enheter/verksamheter genomför skyddsronnd för arbetsorganisation enligt nya rutiner

Omfattning av utförd uppföljning:	1 ggr/år:september
Utfallet:	Skyddsronder är påbörjade och slutförs i januari 2020.

Åtgärder/kommentarer	Kontrollmomentet föreslås finnas kvar i 2020 års internkontrollplan.
----------------------	--

12. Säkerställa att HR policys från regionförbundet och region Västerbotten är genomgångna och harmoniserade

Omfattning av utförd uppföljning:	1g/år maj
Utfallet:	En översyn av policys inom HR har genomförts med utgångspunkt från de policys som tidigare gällde inom de två organisationerna. <u>Arbetsmiljöpolicy</u> Genomgång av dessa resulterade i att den policy som tidigare Västerbottens läns landsting har haft, kommer att gälla. <u>Rehabiliteringspolicy</u> Genomgång av dessa resulterade i att den riktlinjer kring rehabilitering som tidigare Västerbottens läns landsting har haft, kommer att gälla. <u>Alkohol och drogpolicy</u> Riktlinje för riskbruk, skadligt bruk och beroende på arbetsplatsen som som är framtagna under 2019, kommer att gälla. <u>Rekryteringspolicy</u> Ett nytt gemensamt rekryteringskoncept har i samarbete med de två tidigare organisationerna arbetats fram och ersätter de tidigare rekryteringsriktlinjer och policys som finns. <u>Likabehandlingspolicy</u> En ny policy för jämställdhet och jämlikhet har tagits fram.

Åtgärder/kommentarer	Eventuella förändringar som görs i policys och riktlinjer utöver dessa är ett led i ett gemensamt utvecklingsarbete. Kontrollmomentet föreslås tas bort ur 2020 års internkontrollplan.
----------------------	---

13. Tillse att nya rutiner inrättas kring lönehanteringen inom RUF

Omfattning av utförd uppföljning:	2 ggr/år maj och november
Utfallet:	Nytt lönehanteringssystem, Personec, är introducerat till alla medarbetare och chefer har fått utbildning. Nya rutiner arbetas fram löpande, exempelvis har ny rutin kring lönefördelning i projekt tagits fram i samarbete med ekonomi och samordnare på NoS. Ett problem hos RUF är att medarbetaren själv inte kan kontera sina resor och utlägg direkt vid registrering i Personec. Ett önskemål om systemutveckling för detta är lagd till systemförvaltare. Det är viktigt att kunna säkerställa att rätt kontering sker då många kostnader går på olika projekt. Ett test för detta pågår vid turismen och uppföljning sker under våren 2020. Utifrån utfallet behöver nya rutiner upprättas för hela RUF. En bra dialog och ett gott samarbete finns med central lönepartner gällande lönehanteringen.

Åtgärder/kommentarer	Tekniska problem bl.a. med inloggning i Personec har varit ett stort problem för många samt att HR (RUF) har haft problem med att logga in i bla, Webfasit där löneärenden registreras och skickas till lön centralt för hantering. Kontrollmomentet föreslås tas bort ur 2020 internkontrollplan. Nytt kontrollområde föreslås för 2020 gällande uppföljning av regler och rutiner kring lönehantering.
----------------------	--

14. Säkerställa att backupsystem för dokument och serverlösningar fungerar

Omfattning av utförd uppföljning:	3 ggr/år: januari, maj och september
Utfallet:	Kontroller genomförda och även visat via riktiga fall att backuprutiner och återskapande av data fungerar
Åtgärder/kommentarer	Nytt uppdrag påbörjat att se över regiongemensam lösning, dock med reservation för att egen lagring i Google under en längre övergångstid krävs. kontrollpunkten slutförs under Q1 2020 i samband med sammanslagning av IT-infrastruktur.ska finns med som ett kontrollmoment under 2020.

15. Säkerställa ändamålsenlig IT-miljö för RUF under 2019 i ny organisation

Omfattning av utförd uppföljning:	2 ggr/år: maj och december
Utfallet:	Behoven är presenterade i det uppdrag som gavs under våren 2019, att utröna RUF behov i den nya organisationens IT-miljö. Uppdraget resulterade i ett fortsatt arbete att se över kostnader och tidplan för att gå in i en gemensam IT-infrastruktur.
Åtgärder/kommentarer	Fortsatt arbete med sammanslagning till gemensam IT-struktur kommer att ske under andra delen av 2019 och 2020.: Sammanslagning av gemensam IT-infrastruktur är påbörjad med slutdatum 30/3 2020 utifrån de behovsinventeringar som i tidigare arbete satts upp. Kontrollmomentet föreslås finnas kvar under 2020.

16. Säkerställa att IT-policys för regionförbundet och VLL är genomgångna och harmoniserade

Omfattning av utförd uppföljning:	1g/år: maj
Utfallet:	Arbete pågår med att fram ny IT-Policy som ska gälla för hela organisationen.
Åtgärder/kommentarer	Kopplat till denna policy kommer riktlinjer att utformas i respektive förvaltning, där också RUF. Kontrollmomentet föreslås tas bort ur 2020 års internkontrollplan.

17. Uppföljning av måluppfyllelse – överenskommelser inom kulturområdet

Omfattning av utförd uppföljning:	1g/år: november
Utfallet:	Utfallet Folkbildning Västerbottens två delegationer kallades till Kulturutskottets sammanträde i mars månad för att avlägga rapport om hur studieförbunden och folkhögskolorna arbetat enligt överenskommelsen. Ett beslut fattades om att regionkulturchef och kulturstrateg skulle inbjudas till Folkbildning Västerbottens årsmötet den 8 april och vid detta tillfälle presentera förslag på dialogprocess i syfte att ta fram en reviderad överenskommelse för 2020-2022 skulle genomföras. En dialogprocess genomfördes mellan maj-oktober 2019 och Kulturutskottet beslutade om ny överenskommelse den 21 nov 2019. Den nya regionala kulturplanen och arbetet med regionala utvecklingsstrategin har tagits i beaktande. Västerbottens idrottsförbund var kallade till Kulturutskottet den 21 november. Parterna förlängde överenskommelsen under 2020 för att under detta år revidera överenskommelsen.
Åtgärder/kommentarer	Överenskommelsen mellan Region Västerbotten och Västerbottens idrottsförbund/SISU idrottsutbildarna Västerbotten ska följas upp. Eventuell revidering och / eller förslag om ny överenskommelse ska tas fram i dialog med organisationerna. Den nya regionala kulturplanen ska tas i beaktande samt arbetet med regionala utvecklingsstrategin.

	Kontrollområdet föreslås finnas kvar i 2020 års internkontrollplan.
--	---

18. Kontroll att projektledare inom RV har gått projektledarutbildning

Omfattning av utförd uppföljning:	1g/år: november
Utfallet:	7 av 20 har gått utbildningen, som enligt anställningsavtal vid tidpunkt för uppföljningen var projektledare, samordnare och koordinator. Ytterligare 5 deltagare har tidigare haft sådana tjänster eller är deltidspjektledare/projektkonom men har kvar sin ursprungliga tjänst i anställningsformen. Totalt 12 deltagare
Åtgärder/kommentarer	Detta kontrollmoment omformuleras i 2020 år plan

INTERN KONTROLLPLAN FÖR REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDEN 2019

Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Riskvärdering 1) PXS=R	Frekvens	När 2)	Rapportering till
Ekonomirelaterade policies synkas ihop till organisations-gemensamma enligt politiskt beslut	Kolla status i arbetet med att ta fram ny upphandlingspolicy, attestreglemente etc har tagits fram och i samarbete med RUF	Ekonomiansvarig, controller	4 X 3 = 12	2 ggr/år	Maj, okt	Regional utvecklingsdirektör
Kontroll att rutiner för ett fungerande ekonomistöd inom RUF har upprättats.	Sammanställa vilka nya rutiner som har framtagits	Ekonomiassistent	3 X 2 = 6	2 ggr/år	Maj, nov	Regional utvecklingsdirektör
Kontroll att öppnade projekt är projektniterade, att projektansökningar åtföljs av checklista samt har diarieförts	Söka fram projektansökningar i Platina, baserat på projektniteringslista. Kontrollera att ifylld checklista finns med respektive projektansökan	Projektcontroller	3 X 4 = 12	1 g/år	Okt	Regional utvecklingsdirektör

Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Riskvärdering ¹⁾ PXS=R	Frekvens	När ²⁾	Rapportering till
Kontroll om projektmedel inte beviljas pga nya redovisningsrutiner (ej justera i efterhand)	Kontrollera rekvisionsbeslut och om kostnader ej har godkänts	Projektcontroller	3 X 3 = 9	1 g/år	Nov	Regional utvecklingsdirektör
Rätt förtroendevalda med rätt uppgifter i Troman	Granskning av uppgifter på aktuella förtroendevalda	Nämndsekreterare	2 X 3 = 6	1 g/år	Efter val 2019	Regional utvecklingsdirektör
Fungerar systemstödet Platina fullt ut när det gäller nämndsadministration	Får de förtroendevalda sina kallelser digitalt via Meetings Plus?	Nämndsekreterare	3 X 3 = 9	1g/år	Oktober	Regional utvecklingsdirektör
Är Meeting Plus funktionshinderanpassat?	Kontrast, zoom och teckensnitt i Meeting Plus är ändrat	Nämndsekreterare	4 X 4 = 16	2 gg/år	april, oktober	Regional utvecklingsdirektör
Fungerar postgången?	Kommer ev post som hamnar på landsstingshuset till RUF inom skällig tid?	Registrator	3 X 3 = 9		Löpande	Regional utvecklingsdirektör

Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Riskvärdering 1) PXS=R	Frekvens	När 2)	Rapportering till
Är ärendena i diariet rätt konverterade?	Kontroll efter migrering genom stickprov	Registrator	3 X 4 = 12	1 g/ år	Februari	Regional utvecklingsdirektör
Kontroll att instruktion erhållits från avtalsansvarig om bevakning av avtal i Platina och har påminnelse i förekommande fall registrerats	Stickprov av avtal som registrerats 2019	Registrator	4 X 3 = 12	1 g/ år	Nov	Regional utvecklingsdirektör
Kontroll att enheter/verksamheter genomför skyddsround för arbetsorganisation enligt nya rutiner	Genomgång med chefer vid utökad ledningsgrupp	HR strateg Chefer	4 X 2 = 8	1 g/ år	September	Regional utvecklingsdirektör

region
västerbotten

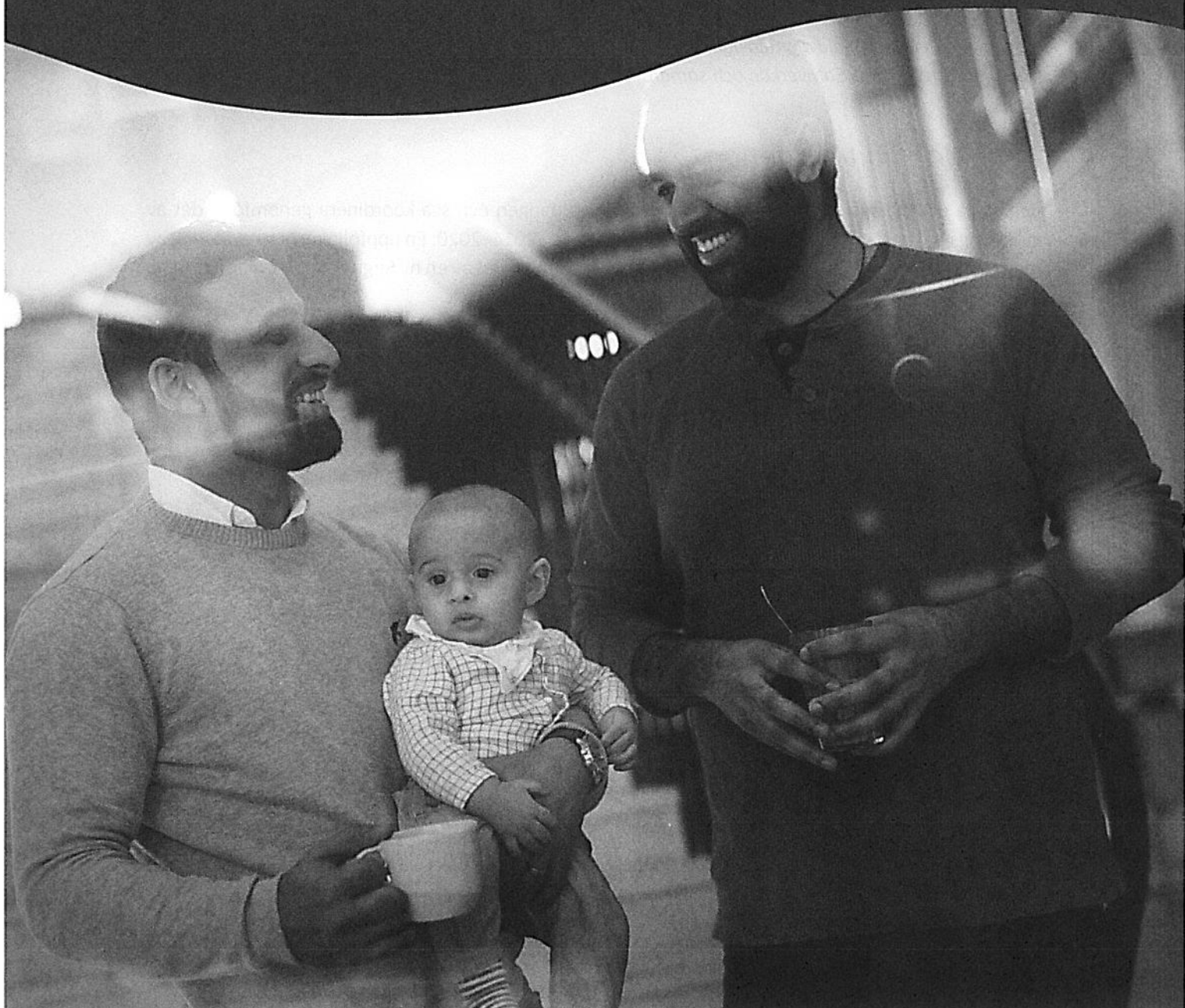
Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Riskvärdering ¹⁾ PXS=R	Frekvens	När ²⁾	Rapportering till
Säkerställa att HR-policy fr regionförbundet och region Västerbotten är genomgångna och harmoniserade	Lista alla aktuella policys och styrdokument och checka av att de är genomgångna	HR-strateg Chefer	4 X 2 = 8	1 g/år	Maj	Regional utvecklingsdirektör
Tillse att nya rutiner inrättas kring lönehanteringen inom RUF	Sammanställa behov av nya rutiner och införa dessa i samverkan med lön i centrala förvaltningen	HR administratör	4 X 2 = 8	2 ggr/år	maj nov	Regional utvecklingsdirektör
Säkerställa att backupsystem för dokument och serverlösningar fungerar	Tillsammans med våra leverantörer av backupsystem garantera säkerställande av data och rutinmässiga backupkontroller	IT-koordinator	4 X 2 = 8	3 ggr/år	Jan, maj, sep	Regional utvecklingsdirektör

Kontrollmoment	Kontrollmetod	Ansvarig	Risikvärdering 1) PXS=R	Frekvens	När 2)	Rapportering till
Säkerställa ändamålsenlig IT-miljö för RUF under 2019 i ny organisation	Tillsammans med IT-direktör kontrollera och lyfta de behov som centrala IT kan bistå RUF	IT-Koordinator	3 X 3 = 9	2 ggr/år	Maj, Dec	Regional utvecklingsdirektör
Säkerställa att IT-policies för regionförbundet och VLL är genomgångna och harmoniserade	Lista alla policies och IT styrdokument och checka av att de är genomgångna	IT-Koordinator	3 X 2 = 6	1 g/år	Maj	Regional utvecklingsdirektör
Uppföljning av måluppfyllelse – överenskommer i inom kulturområdet	Dialog/Intervjuer med part som ökar slutits med	Regionkulturchef	Ingen riskbedömning i poäng	1 g/år	Nov	Regional utvecklingsdirektör
Kontroll att projektledare inom RV har gått projektledarutbildning	Genomgång av anställda projektledare och hur många av dess som gått utbildning	Projektadministratör Enheten Projekt- och verksamhetsutveckling	4 X 2 = 8	1 g/år	Nov	Regional utvecklingsdirektör

1) Påverkan X Sannolikhet = Resultat. 2) När = när kontrollmomentet ska utföras. Se Bilaga "Riskbedömningsmall"

Bilaga 3:

Verksamhetsområden inom Regionala utvecklingsförvaltningen 2019

Digitalisering, Externa relationer och strategisk platsutveckling,
Näringslivsutveckling, Regional kulturverksamhet, Social välfärd och hälsa,
Strategisk innovationsledning, Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad,
Utbildning och kompetensförsörjning

Digitalisering

Region Västerbotten ska verka för att på bästa möjliga sätt tillvarata digitaliseringens möjligheter utifrån såväl regionala som lokala förutsättningar, för att därigenom stärka konkurrenskraft, tillväxt, innovations- och attraktionsförmåga – men också utveckla samhällets service och säkerställa att alla kan ta del av de möjligheter som skapas.

Regionala utvecklingsförvaltningen driver, initierar och koordinerar digitaliseringen genom arbetet med att förvalta den Regionala digitala agendan för Västerbotten samt genom verksamhet och projekt under Digitala Västerbotten. Samverkan och samarbete är ledord i arbetet.

Regional digital agenda

Regionala utvecklingsförvaltningen ansvarar för förvaltningen och ska koordinera genomförandet av inriktningsmål och ambitioner för Regional Digital Agenda 2014–2020. En uppföljning och revidering av regional digital agenda har påbörjats parallellt med framtagandet av en ny Regional utvecklingsstrategi.

Digitala Västerbotten

Projektet Digitala Västerbotten är avslutat men namnet/varumärket Digitala Västerbotten är idag etablerat nationellt, regionalt och lokalt att det har blivit ett samlingsnamn för allt arbete inom digitalisering och en mängd nya projekt har startats.

Digital kompetens för administrativ personal

Är ett projekt som ska höja den digitala kompetensen hos medarbetare inom kommunal administration och stärka förmågan att leda och genomföra digitalt förändringsarbete, totalt deltar 15 kommuner i Västerbotten och Norrbotten. Projektet Vägledande principer ska utveckla och lösa en kompetenslucka inom bland annat utveckling av e-tjänster utifrån konceptet tjänstedesign och leverans av kvalitativa och efterfrågade tjänster, processkartläggning och informationssäkerhetsarbete, i projektet deltar alla kommuner i Västerbotten. Reglerna är en gemensam regional resurs i nära samarbete med länets kommuner för att påverka bolaget Inera för att säkerställa att det finns en tjänsteportfölj som motsvarar kommunernas behov och krav.

Data för innovationer och hållbar samhällsutveckling

Projektet har fortsatt att drivas också detta år, syftet med projektet är skapa förutsättningar för att förse invånare, offentlig sektor, akademi och företag med data som ger en mer relevant, intelligent och exakt kunskap om samhället. Samtidigt som detta skapar förutsättningar för en labbmiljö där nya datadrivna innovationer. Under 2019 har 90 företag deltagit i ett 20-tal labbtillfällen.

Uppstart av fyra nätverk har kommit igång under 2019. Från kommunchefsberedningsgruppen under Regionala utvecklingsförvaltningen har uppdrag och roller utsetts från varje kommun till nätverken Bredband, IT, Digitalisering och eHälsa. Verksamhetsområdet Digitalisering och medicinsk teknik inom sjukvårdsförvaltningen har också bjudits in till nätverken. Digitala Västerbotten har genomfört för andra året en heldagskonferens med fokus på verksamhetsutveckling och transformation med hjälp av digitaliseringens möjligheter. Bland annat medverkade Digitaliseringsminister Anders Ygeman, Region Västerbottens regionråd Rickard Carstedt, Umeå och Skellefteå kommun. Mer än 250 deltagare på plats

bestående av bland annat tjänstemän och politiker från kommuner och regioner och ett 50 tal samlades hemma i kommunen runt om i länet för att streama konferensen.

Under 2018 avslutades projektet E-arkiv. I samband med arbetet skickades en skrivelse om behovet av en nationell samordning Sveriges Kommuner och regioner (SKR). Det resulterade att SKR-bolaget Inera genomfört en kartläggning under 2019 som har undersökt möjligheterna att ta fram en gemensam lösning för alla regioners och kommuners e-arkiv och nu väntar beslut om en eventuell fortsättning. Länk till förstudie-rapporten: <https://www.inera.se/projekt/nationellt-e-arkiv/dokument/>

På uppdrag av Näringsdepartementet och med samordning av Tillväxtverket är Regionala utvecklingsförvaltningen en regional digitaliseringskoordinator där det ingår att stärka regional samordning, samverkan och samarbete i digitaliseringsfrågor rörande tillväxtfrågor samt skapa en kontaktfunktion för sådana frågor i länen för såväl offentliga som privata aktörer.

Bredband och infrastruktur

På uppdrag av Näringsdepartementet är Regionala utvecklingsförvaltningen regional bredbandskoordinator som samordnas av Post och Telestyrelsen Bredbandsforum. Vilket innebär en roll för att stärka regional samordning, samverkan och samarbete i bredbandsfrågor samt vara en kontaktfunktion för sådana frågor i länen, för såväl offentliga som privata aktörer. Under 2019 har arbete pågått kring kartläggning av bredbandsbehov, påverkansarbete för att öka mobiltäckningen för tal och bredband. Stort arbete har också lagts på att delta och påverka utformning av ny modell för kommande bredbandsstöd.

Övrigt

Regionala utvecklingsförvaltningen har under året slutfört en samordnad upphandling avseende Optofiber med tillhörande material som avropas av kommuner och energibolag, ett sätt att stötta, underlätta och skapa förutsättningar för en fortsatt utbyggnad av bredbandsnäten i Västerbotten.

Ramavtal Telekomunikationstjänster med Telia har omförhandlats och förlängts till 2021-06-30 och i november 2019 startade upphandlingsarbetet inför nytt avtal 2021-07-01. Ramavtalet Internettjänst med A3 har också omförhandlats till 2021-12-31.

Pågående projekt

- Vägledande principer för e-tjänste- och verksamhetsutveckling
- Digital kompetens för administrativ personal i Västerbotten (DIGAD)
- RegInera
- Data för innovationer och hållbar samhällsutveckling (DIHS)
- Regional digitaliseringskoordinator
- Regional bredbandskoordinator
- Regional digital agenda (RDA)

Externa relationer och strategisk platsutveckling

Regionala utvecklingsförvaltningen arbetar för att stärka samarbeten, närvaro och påverkan på den regionala, nationella och internationella arenan. Enheten för Externa relationer och strategisk platsutveckling samordnar påverkansinsatser utifrån Region Västerbottens påverkansagenda. I arbetet ingår att utveckla och tillhandahålla forum, värdskap, mötesplatser och samverkansplattformar som profilerar och stärker Västerbottens varumärke. Omvärldsbevakning är en viktig del av verksamheten. Att identifiera och driva påverkansinsatser tillsammans med relevant sakkunskap ingår också i arbetet. Det sker genom att engagera personer och organisationer i prioriterade utvecklingsfrågor liksom genom opinionsbildning via debattartiklar, seminarier med flera aktiviteter. Arbetet med att ta fram en ny påverkansagenda har inletts under året. Ambitionen är att ny agenda processas under 2020.

Ett samlat påverkansarbete

Aktiviteterna på och i anslutning till Region Västerbottens mötesplattformar som: Västerbotten på Grand Hôtel, Mötesplats Lycksele och Västerbotten i Almedalen, är en viktig del av påverkansarbetet. Syftet med mötesplattformarna är att utveckla länets närvaro på den nationella och internationella arenan. Det handlar också om att skapa dialog mellan beslutsfattare och nyckelaktörer samt samla kraft i länets utvecklingsarbete och bygga strategiska mötesplatser för samhällsfrågor. Den mobilisering av olika intressen, partners och aktörer som successivt utvecklats i anslutning till mötesplatserna har visat sig fylla en viktig funktion bland regionala aktörer, vilket styrks av de utvärderingar som kontinuerligt genomförs. Temat för mötesplatserna 2019 var "Drivkrafter och konkurrenskraft". En viktig uppgift under året har också varit att stärka och utveckla regionens partnerplattform.

Den löpande verksamheten får kraft av samverkansprojekt som NIPP och Tillämpad samverkan o samhandling. Projektet NIPP driver North Sweden Stockholm Office. Kontoret i Stockholm bygger på ett samarbete med Företagarna Västerbotten, Skellefteå kraft, Umeå och Skellefteå kommun och Region Norrbotten där Region Västerbotten är huvudpartner. Verksamheten ska främja länets påverkansarbete nationellt och internationellt. Etableringen skapar möjligheter att anordna seminarier, workshops, konferenser, möten med riksdagsledamöter och organisationer med flera. Kontoret är ett nav i Region Västerbottens aktiva påverkansarbete mot nationell och internationell nivå där enheten koordinerar arbetet vid Brysselkontoret North Sweden European Office. En viktig process under året har varit att vidga ägarkretsen utöver relevanta aktörer i Västerbotten och Norrbotten till att även omfatta Västernorrland och Jämtland/Härjedalen. Den så kallade "Regionresan" är en årlig resa som vänder sig till kommunernas och regionens ledande politiker och tjänstepersoner. Resan syftar till att utveckla det regionala ledarskapet och att skapa en gemensam målbild och omvärldsorientering för länets beslutsfattare har genomförts och årets regionresa gick till Bologna i den italienska regionen Emilia Romagna.

Internationellt

En viktig aktivitet på den internationella arenan är det påverkansarbete som bedrivs under EU:s arrangemang, European week of regions and cities. Under året genomfördes ett kulturevenemang med tillhörande panelsamtal och mingel. Arrangemanget tillskapades i samarbete med Sveriges ständiga representation i Bryssel. Aktiviteten gav tillfälle att synliggöra och sprida västerbottnisk kultur inom EU.

Bilaga 3: Verksamhetsområden inom Regionala utvecklingsförvaltningen 2019

Det erbjöd också möjlighet till att utveckla nya samarbeten över gränserna och det arktiska området, att lyfta kulturarv inom perifera områden liksom att nå relevanta beslutsfattare.

Med syfte att stärka norra Sveriges möjligheter i Sverige och i EU är Regionala utvecklingsförvaltningen en aktiv aktör i de europeiska nätverken, Conference of Peripheral and Maritime Regions och Assembly of European Regions. De fyra nordligaste regionernas samarbete, Europaforum Norra Sverige, har under året tagit en rad positioner om bland annat sammanhållningspolitiken, EU:s rymdpolicy och smart specialisering. I nätverket för de 14 nordligaste regionerna i Norge, Sverige och Finland har Regionala utvecklingsförvaltningen genom nätverket Northern Sparsely Populated Areas gett sitt perspektiv på EU:s arktiska policy i samband med högnivåmötet EU Arctic Forum som ägde rum 3–4 oktober 2019.

Det etablerade samarbetet med Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) har resulterat att Region Västerbotten medverkat i OECD:s rapporter om ursprungsbefolkningar och regioner med gruvgift. Fortlöpande gränsregionala samarbeten med Kvarkenrådet och Midtskandia pågår. Interregprojektet OSIRIS, där Regionala utvecklingsförvaltningen är leadpartner i samverkan med åtta europeiska regioner, syftar till att inkludera fler aktörer i innovationsprocesser genom medborgardriven utveckling där metoden öppen social innovation är ledstjärnan och Innovationsloopen har status som good practise. Carpe Digem är ett annat Interregprojekt där Regionala utvecklingsförvaltningen är aktiv. Projektet, som omfattar ett samarbete mellan nio europeiska regioner, syftar till att utveckla nya strukturer och skapa digitala innovationshubbar och ekosystem för att ta tillvara på potentialen i den dolda kunskap och de förbisedda resurser som finns i regionen. En viktig uppgift för enheten är att ge stöd till politiker och tjänstepersoner från Västerbotten som har internationella uppdrag. Enheten ansvarar även för kommunikation om det regionala utvecklingsarbetet.

Förändringskommunikation Region Västerbotten 2019

Sedan starten av förberedelsearbetet inför regionbildningen har enheten Externa relationer och strategisk platsutveckling haft en ledande roll i uppdraget gällande förändringskommunikation. Vid årsskiftet 2018/2019 trädde flertalet planerade förändringar i kraft, såsom ny webbplats och pressrum, sammanslagning av sociala kanaler, namnbyte, varumärkesplattform och grafisk profil. Samtliga medarbetare på enheten har under året fortsatt att vara involverade i processen. Kontinuerliga avstämningar har ägt rum med kommunikationsstaben för att utveckla strukturer för samarbete.

Pågående projekt:

- Carpe Digem
- Fördjupad samverkan och samhandling (FSS)
- Grand 2019–2020
- Mötesplatsprojektet (MPP)
- Mötesplatsutveckling (MPU)
- NIPP
- Tillämpad samverkan o samhandling (TSS)
- OSIRIS

Näringslivsutveckling

Regionala utvecklingsförvaltningen verkar strategiskt genom ett nära samarbete med näringslivsfrämjande aktörer som är internationellt, nationellt, regionalt eller lokalt förankrade samt med respektive kommuns näringslivsfunktion. Arbetet sker bland annat genom nätverket med näringslivschefer, deltagande i utvecklingsdiskussioner vid projektinitiering och deltagande i styrgrupper för särskilt viktiga projekt. Till området hör även uppdraget att samordna den turistiska marknadsföringen av Västerbotten, nationellt och internationellt. Region Västerbotten uppmuntrar samverkan, stimulerar destinations-, företags- och produktutveckling med hållbarhet i fokus samt driver vissa länsövergripande projekt. Region Västerbotten presenterar också statistik om besöksnäringen och är kontaktorgan för nationella myndigheter och organisationer.

Internationalisering av näringslivet

Under 2019 har omvärldens blickar fortsatt att riktas mot Västerbotten genom de uniciteter som finns i regionen. Under verksamhetsåret har den fysiska byggnationen av Northvolts batterifabrik inletts, ett startskott för uppstarten av en ny industri, en etablering stor även ur ett europeiskt perspektiv. Parallellt med detta sker ett omfattande strukturbyggnad arbete som syftar till att säkra kompetensbehoven för såväl befintlig som ny industri. Den västerbottniska industrin har under 2019 som helhet haft en fortsatt stark tillväxt, något som ytterligare ökat på de redan tidigare stora kompetensförsörjningsbehoven i regionen. Exporten har tilltagit något under 2019 och vi ser fler etableringar och stora planerade investeringar till länet. Det ställer krav på att Regionala utvecklingsförvaltningen utvecklar rollen som stödjande, koordinerande och samordnande aktör i den pågående samhällsomställningen. En omställning som inkluderar både hög tillväxt och ekonomisk avmattning.

Export

Regionala utvecklingsförvaltningen har under 2019 utvecklat insatserna för att öka internationaliseringsgraden av de västerbottniska företagen, att öka kapaciteten och intresset för internationella affärer genom bland annat export. Som en del av detta driver Regionala utvecklingsförvaltningen på uppdrag av näringsdepartementet Regional Exportsamverkan. Regional exportsamverkan syftar till att stärka samverkan och öka koordineringen mellan exportfrämjande aktörer i Västerbotten samt utveckla webbportalen verksamt.se med regional information om näringslivs-stärkande insatser inom internationaliseringsområdet. I samarbetet ingår Almi, Enterprise European Network, Exportkreditnämnden, Business Sweden, Handelskammaren i Västerbotten, Skellefteå Science City och Svensk Exportkreditnämnd. Under 2019 har gemensamma kunskapshöjande event genomförts i samverkan mellan aktörerna. Riktade kunskapshöjande insatser har genomförts mot Medtech företag och särskilda insatser har genomförts för att stärka kunskapen om e-handel. I november genomfördes årets största exportarrangemang genom Exportdagen. Regionala utvecklingsförvaltningen har också, i samarbete med Region Norrbotten, särskilt satsat på att stärka internationaliseringsgraden av företag inom kulturella och kreativa näringar. Som ett resultat av dessa exportsatsningar har Regionala utvecklingsförvaltningen deltagit i samverkansprojektet Nationellt Exportlyft tillsammans med 11 andra regioner. Syftet har varit regional samverkan för ökad export från företag inom Kulturella kreativa näringar, Livsmedel och Energi.

Investerings- och etableringsfrämjande

Under verksamhetsåret har en förstudie pågått som syftar till att utreda hur Västerbotten via en struktur för ett regionalt etableringsfrämjande kan forma ett regionalt ledarskap för internationalisering av näringslivet. Via detta arbete avser Regionala utvecklingsförvaltningen säkerställa en tillväxtfokuserad hållbar samhällsutveckling och samhällsplanering och skapa förutsättningar för en kompetensförsörjning som möjliggör fler investeringar och etableringar. Förstudien visar på att det finns ett behov av att Västerbottens potential för fler investeringar och etableringar utvecklas, ett framtagande av en långsiktig regional organisation. Organisationen behöver vara proaktiv och flexibel för att möta omvärldens och kommunernas skilda behov, byggd på ett partnerskap mellan regionen och kommunerna där Västerbotten gemensamt utvecklar skarpa affärs-erbjudanden för ökade investeringar och etableringar till regionen. Som en central del av förstudiens arbete ingick därför Regionala utvecklingsförvaltningen och Business Sweden ett samarbetsavtal under 2019 som skapar möjlighet till fler internationella förfrågningar och ökat intresse för etableringar i Västerbotten.

Pågående projekt

- Regional exportsamverkan
- Nationellt exportlyft
- Etableringsfrämjande som verktyg - förstudie etablerings- och investeringsfrämjandet i Västerbotten
- Lokal och regional kapacitet för investeringar och etableringar
- Global Boost - växthus för exporterande företag

Utveckla besöksnäringen

Region Västerbotten Turism arbetar för att utveckla besöksnäringen i länet, och arbetet utgår ifrån den Regionala utvecklingsstrategin med visionen att Västerbotten är en attraktiv och hållbar region att leva, bo och verka i. Region Västerbotten Turism förmedlar kunskap och mervärde till destinationer och turistföretag samt samordnar strategiska frågor för regionens besöksnäring.

Uppdraget är att verka för en hållbar utveckling av besöksnäringen i Västerbotten. En hållbar besöksnäring definieras som en näring som med uthållig lönsamhet levererar upplevelser som motsvarar eller överträffar gästens förväntningar och som ger samhället ett mervärde utan att äventyra de gemensamma resurserna för kommande generationer.

Det övergripande målet för arbetet fram till 2025 är att etablera en strategisk samverkan i besöksnärringsfrågor i Västerbotten som bidrar till att skapa förutsättningar för hållbar destinations- och produktutveckling i besöksnäringen, att skapa förutsättningar för hållbar tillgänglighet till och från besöksmål, samt att stärka den västerbottniska besöksnäringens nationella och internationella konkurrenskraft.

Under 2019 har hållbarhetsarbetet kompletterats med ett kvalitetsperspektiv och samlats under konceptet Västerbotten Experience. Arbetet baseras på globala kriterier satta av Global Sustainable Tourism Council. I Västerbotten Experience ingår produktutveckling, kvalitet och värdskap, god tillgänglighet, boende av internationell standard, lokal mat, natur- och kulturupplevelser samt inblick i den västerbottniska livsstilen.

Pågående projekt

- Upplevelsecenter

- Det digitala steget

Utveckling av den regionala bioekonomin

Västerbotten har stora resurser och stor potential att utveckla näringslivet inom den bioekonomiska sektorn. Skogen är av stor ekonomisk betydelse och Region Västerbotten finansierar flera utvecklingsprojekt med syfte att utveckla skogsbruket och skogens värdekedja.

Under 2019 har Regionala utvecklingsförvaltningen i samarbete med Länsstyrelsen och tagit fram en remissversion av en skogsstrategi. Syftet med skogsstrategin är att vara en kunskapsbas kring skogen i vårt län och peka på utvecklingsmöjligheterna.

Regionala utvecklingsförvaltningen arbetar med att ta fram en regional livsmedelsstrategi, för att skapa fler jobb och tillväxt i länet genom att öka produktionen av mat i Västerbotten. Under 2019 har arbetet med att formulera strategin påbörjats.

Regionala utvecklingsförvaltningen har tagit initiativ till och leder ett samarbete mellan elva svenska regioner inom området bioekonomi. Regionerna gör tillsammans gemensamma kartläggningar och analyser, så att det går att göra jämförelser mellan länen. Regionerna hjälps åt att verka för en europeisk energi- och hållbarhetspolitik som ska ge bra förutsättningar för skogs- och jordbruk i Sverige. Under 2019 har nätverket tagit fram statistik på Sveriges utveckling inom bioekonomi och påbörjat ett arbete med att söka samarbete med regioner i Östersjöregionen.

Pågående projekt

- Svenska regioners kommunikationsplattform för bioekonomisk utveckling
- Analysstöd för ökad livsmedelsproduktion

Regional kulturverksamhet

Regionala utvecklingsförvaltningen verkar för att alla invånare har tillgång till ett regionalt kulturutbud av hög kvalitet och erbjuder likvärdiga möjligheter att skapa och utöva kultur, samt har likvärdiga förutsättningar att påverka, delta och medverka i samhällslivet. Den politiskt antagna regionala kulturplanen utgör ett övergripande styrdokument för arbetet. Regionala utvecklingsförvaltningens enhet för regional kultur har ansvaret för att fördela det statliga och regionala anslaget till regional kulturverksamhet i länet. De statliga medlen regleras i förordningen SFS 2010:2012 – Kultursamverkansmodellen. Ansvaret innebär vidare att samordna, driva och följa upp verksamheter och projekt utifrån de kulturpolitiska målen. Den regionala biblioteksplanen är ledande för verksamhet som bedrivs av Regionbibliotek Västerbotten.

Kulturenhetens uppdrag

Kulturenheten ska främja och utveckla kulturaktiviteter som bedrivs i kommunerna, av regionala kulturverksamheter och det fria kulturlivet. Kulturenhetens uppdrag samordnas av kulturstaben innebär ansvar för regional kulturverksamhet, inklusive regionala resurscentrum för biblioteksutveckling och film och rörlig bild genom Regionbibliotek Västerbotten och Film i Västerbotten. Region Västerbotten är delägare i fem kulturbolag; Norrlandsoperan AB, Skellefteå museum AB, Skogsmuseet i Lycksele AB, Västerbottens museum AB och Västerbottensteatern AB. I den regionala kulturverksamheten ingår också arkivverksamhet och regional kulturkonsulentverksamhet.

Arbetet utförs genom ägande i bolag samt verksamheter och projekt i egen regi. Kulturenheten medfinansierar projekt samt deltar i nätverk och processer. Arbetet sker i samverkan med aktörer i och utanför regionen, både nationellt och internationellt. Kulturutskottets uppgift är att vara beredningsorgan till den Regionala utvecklingsnämnden inom uppdraget att bedriva regional kulturverksamhet samt att verkställa nämndens givna uppdrag inom verksamheten.

Kulturplan 2020–2023

En ny kulturplan för Region Västerbotten för 2020–2023 har tagits fram. Processen som pågått under ett och ett halvt år grundar sig i dialoger som genomförts med representanter för samtliga kommuner i regionen, civilsamhälle och kulturaktörer. Dialoger har vidare genomförts med de regionala kulturverksamheterna samt med representanter för de nationella minoriteterna och urfolket samer. Kulturplanen beskriver målmedvetet ambitionen för en hållbar och framåtsyftande kulturutveckling i Västerbotten, samt identifierar kulturpolitiska mål och utvecklingsområden för den regionala kulturverksamheten. Utgångspunkt har tagits i Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

En ny överenskommelse med Folkbildning Västerbotten har tagits fram samt en handlingsplan för kulturella och kreativa näringar i Västerbotten. Ett arbete har initierats avseende interna handläggningsprocesser för kulturstöd samt att förberedelser inletts för övertagande av konstverksamheten för offentlig konst och förvaltning.

Folk och Kultur och Mötesplats Lycksele

I februari deltog kulturstaben vid Folk och Kultur, Eskilstuna – ett årligen återkommande kulturpolitiskt konvent. I samverkan med regionala institutioner arrangerades ett seminarium där arbetsmodellen "Årets kulturkommun i Västerbotten" synliggjordes. Ett flertal kortare seminarier arrangerades i

montern och ett ställningstagande gjordes angående ett vidgat samarbete med norregionerna inför 2020 års Folk och Kultur. I anslutning till Mötesplats Lycksele i maj arrangerades också ett seminarium där arbetsmodellen "Årets kulturkommun i Västerbotten" presenterades.

Kulturforum 2019

Kulturforum är Regionala utvecklingsförvaltningens årliga mötesplats för regionala kulturverksamheter och kulturansvariga i länets kommuner där nätverk skapas och gemensamma frågor lyfts. Under 2019 arrangerades Kulturforum 14–15 november i Storuman - "Årets kulturkommun 2019/2020" och temat för 2019 var digitalisering.

Interregional samverkan/kulturell infrastruktur

Under året har ett kulturpolitiskt positionspapper tagits fram för norra Sverige i samverkan med Jämtland/Härjedalen, Västernorrland och Västerbotten. Det innebär steg framåt för fortsatt utveckling med syfte att ytterligare stärka det professionella kulturlivets roll och position som tillväxtfaktor i norra Sverige. Med gemensam kulturpolitisk positionering ska kulturen i norr stärka sin röst nationellt.

Internationellt

Region Västerbotten ingår i Barentsnätverket Joint Working Group on Culture. Under året har samarbetet intensifierats inför övertagandet av det regionala ordförandeskapet samt genom arbetet med Barents kulturstipendium. Övertagandet av det regionala ordförandeskapet samt utdelning till kulturstipendiater från de fyra länderna gjordes vid en stor ceremoni i Umeå den 3–4 oktober 2019. En workshop på temat digitalisering arrangerades till vilka kulturstipendiater och ungdomsrepresentanter från Barentsregionen deltog. Syftet var att undersöka möjliga samarbetsområden och svara på frågan hur digitalisering kan göra kulturen i Barents mer synlig och tillgänglig.

Projekt Arctic Design of Sweden startade den 1 januari 2019 pågår under tre år och syftar till att arbeta på lokal, nationell och internationell nivå för att representera kulturella och kreativa näringar i Norrbotten och Västerbotten. Såväl regionen som de medverkande företagen marknadsförs löpande via tryckt material och via sociala medier. Samverkande parter är lokala näringslivskontor, Svenska Institutets utlandskontor i Paris, Utrikesdepartementets ambassader, generalkonsulat och residens i Paris, Köpenhamn, New York, Tokyo och Toronto. Fem showrooms ska arrangeras under projektiden. Det första genomfördes i maj i Köpenhamn där 17 entreprenörer deltog på designvaruhuset Illum Bolighus samt på svenska ambassadens residens och med cirka 2000 besökare, internationell press och inköpare inom designområdet. Vid andra tillfället i november deltog 16 entreprenörer i utställningar och event på Gateway, den svensk-amerikanska handelskammaren i New York samt i olika individuella bokade affärsmöten. Flera avtal ingicks på plats i New York vilket var glädjande (Mål 4, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Film i Västerbotten

Film i Västerbotten är ett regionalt resurscentrum för film och rörlig bild och arbetar med att utveckla filmkulturen i Västerbotten. Film i Västerbotten är en resurs för aktörer som vill arbeta med film. Det kan handla om att visa film, utbilda i film och skapa film. Detta kan ske genom konsultation, medfinansiering, tekniskt stöd, kompetensutveckling och nätverksstärkande aktiviteter.

Film i Västerbotten arbetar med föreningsliv, utbildningar, aktörer i offentlig sektor, näringsliv samt filmskapare, såväl amatörer som professionella. Film i Västerbotten arbetar för målgruppen barn och unga dels på skoltid och dels på deras fritid. Samarbete med flertalet olika aktörer är också en del i arbetet bland annat tillsammans med verksamhet inom Skapande skola och Kulturskola. För att regionens invånare ska få ta del av ett brett och varierat filmutbud stöttar Film i Västerbotten biografer och andra organisationer som visar film. Inom verksamhetsområdet Produktion och talangutveckling utvecklar Film i Västerbotten filmproduktion och filmskapare. Inom alla verksamhetsområden strävar Film i Västerbotten att utjämna skillnader i tillgång till filmkultur. Det gäller invånarnas möjligheter till att utveckla det egna skapandet, lära sig mer om film samt möjligheten att ta del av ett rikt och varierat filmutbud.

Filmfestivaler

Film i Västerbotten har medfinansierat nio filmvisningsarrangemang i länet under året, bland andra Umeå Europeiska Filmfestival, Dellie maa - Sápmi Indigenous Film & Art i Tärnaby, Ammarnäs filmfestival samt Adak Filmfestival. Arrangemangen har genomförts i kommunerna Umeå, Skellefteå, Storuman, Sorsele och Malå (Mål 1, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019). Film i Västerbotten har genomfört 146 filmpedagogiska aktiviteter där barn och unga från förskoleålder upp till 26 år har fått prova på att göra egen film eller lära sig göra film. Totalt har 2270 barn och unga deltagit samt 306 vuxna. Kurser som har arrangerats under perioden är bland annat källkritik inom rörlig bild, animation, filmskapande Ax till limpa, dansfilmkurs, sommarläger och dokumentärfilmkurs. Kommuner som Film i Västerbotten jobbat med är Dorotea, Sorsele, Vilhelmina, Malå, Storuman, Nordmaling, Robertsfors, Skellefteå och Umeå (Mål 2, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Filmproduktioner och kompetensutveckling av filmskapare

Med syfte att utveckla filmskapare och produktionsbolag i länet har 27 filmproduktioner medfinansierats av Film i Västerbotten. Två kompetensutvecklande aktiviteter har genomförts samt fem nätverksträffar. En branschdag med föreläsningar för filmbransch och filmstudenter har anordnats. Sammanlagt 19 resestipendier har delats ut till västerbottningar som deltagit i kompetensutvecklingsinsatser eller filmfestivaler utanför Västerbotten (Mål 3, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Interregionala samarbeten inom filmområdet

Projektet Talang AC/BD syftar till att utveckla filmen och produktionsbolagen i norra Sverige samt att stärka samarbetet över länsgränserna för filmskapare och filmarbetare. Tre filmer har fått medfinansiering under 2019. Projektet innehåller även en utbildningsinsats, Northern Motion, som innehåller kurser och föreläsningar för filmproducenter. Projektet är ett samarbete mellan Film i Västerbotten och Film pool Nord. Svenska Filminstitutet stödjer Northern Motion (Mål 3, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019). Projektet Norrland brinner syftar till att ge kunskap och inspiration till filmskapare i norra Sverige. Projektet stärker nätverksaktörerna samt ökar deras kontaktytor gentemot Sveriges Television, Svenska Filminstitutet och regionala filmverksamheter i Norrland. Deltagarna presenterade pågående filmprojekt för varandra, tog del av seminarier, såg film och träffade finansiärer. Projektet är ett samarbete mellan de fem norra länen med stöd från Svenska Filminstitutet (Mål 3, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Regionbibliotek Västerbotten

Regionbibliotekets uppdrag är att driva regional biblioteksverksamhet samt läs- och litteraturfrämjande arbete i enlighet med Kultursamverkansmodellen. Syftet enligt Bibliotekslagen 2013:801 är att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet gentemot länets folkbibliotek. Verksamheten ingår i nationella och regionala nätverk där exempelvis samarbeten med de övriga regionerna i norra Sverige är väl utvecklade. Exempel på regionala nätverk är barn-, ung- och skolbibliotekarier nätverket, MIK (om Medie- och informationskunnighet), Regnbågsbibliotek Västerbotten samt bibliotekschefsnätverket.

Inom regional biblioteksverksamhet i Västerbotten ingår även sjukhusbiblioteken i Lycksele, Skellefteå och Umeå (Alva kultur). Dessa har ett mer operativt uppdrag och verksamheten riktar sig främst till patienter, anhöriga och personal på sjukhusen. Även allmänheten välkomnas att ta del av författarbesök och konstutställningar. Under 2019 har personalansvaret för den medicinska biblioteksverksamheten flyttats över från Regionbibliotek Västerbotten till Staben för forskning och utbildning.

Digitalt först - med användaren i centrum

Under 2019 har stort fokus för Regionbibliotek Västerbotten legat på att verkställa år två i den treåriga nationella kompetensutvecklingssatsningen Digitalt Först - med användaren i centrum, finansierad av Kungliga biblioteket på uppdrag av regeringen. Projektet Digitalt först syftar till att stärka folkbibliotekens digitala kompetens har genomfört både ett medarbetarspår och ett ledarskapsspår. Slutmålgruppen i detta är biblioteksanvändaren, det vill säga allmänheten (Mål 1, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

MIK och Digitala servicecenter

Regionbiblioteket har samordnat regionala nätverk med fokus på digital kompetens och medie- och informationskunnighet, (MIK) samt slutfört projektet Digitala servicecenter Västerbotten för ökad digital delaktighet. Digitala servicecenter har drivit fyra så kallade eRUM i länet - på Storuman, Tärnaby, Åsele och Lycksele bibliotek. I Lycksele har kommunen valt att permanenta denna satsning, och intresset för projektet har varit stort både regionalt och nationellt (Mål 1, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Härlitt

Appen Härlitt ska göra länets litteratur mer lättillgänglig och koppla samman den med geografiska platser. Genom projektet Läslitt i Härlitt har det funnits medel att under våren och sommaren påtagligt öka antalet författarporträtt och litterära platser i Härlitt genom att teckna avtal med skribenter. I dagsläget finns det ca 90 författarporträtt och 170 litterära platser. Dessutom har flera författare och skribenter fått möjlighet att skriva och lämna litterära spår, bland annat under en författar- och skrivarträff i Sorsele i maj. Under hösten har ytterligare steg tagits för ett omtag kring appen (Mål 1, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Kultur i vården

Region Västerbottens kultur i vården-verksamhet har genom Alva kultur vid Norrlands universitetssjukhus i Umeå samt sjukhusbiblioteken i Lycksele och Skellefteå arbetat med information, litteratur, programverksamhet och konst. Arbetet har skett utifrån ett HBTQ-perspektiv och särskilt varit inriktat på barn och unga på sjukhus samt på olika språk med ett fokus på samisk litteratur och kultur (Mål 1, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019).

Littfest

Regionbibliotek Västerbotten var medarrangör av Barnens Littfest med ansvar för en rad workshops, till exempel Animerade boktips med Frida Hammar, Bokmakeriverkstad med Uje Brandelius och Clara Dackenberg, Från bild till govva (samisk översättarworkshop), Skriv så du ryser! med Anna Holmström

Bilaga 3: Verksamhetsområden inom Regionala utvecklingsförvaltningen 2019

Degerman, Teknikjakten - Antagningsprov för superhjältar! och Nyföddboken. Regionbibliotek Västerbotten har vidare genomfört en bokprovning tillsammans med Svenska barnboksinstitutet. På nationell nivå ökades barn- och ungbibliotekariers kännedom om metoder och medel i läsfrämjande syfte för barn och ungdomar (Mål 2, Västerbottens läns kulturplan 2016–2019). Regionbibliotek Västerbotten har under 2019 bedrivit ett antal aktiviteter/arrangemang som syftar till att främja förutsättningarna för professionella kulturskapare.

Pågående projekt

- Arctic Design of Sweden
- Digitala servicecenter
- Västerbotten läser
- Läslitt i Härlitt
- Samisk litteratur
- Digitalt först
- Stärkta bibliotek
- Du har rätt att vara du
- Talang AC/BD, fas II
- Urban North
- Arrangörstöd Ung publik

Social välfärd och hälsa

Regionala utvecklingsförvaltningen har ett regionalt samordningsansvar för socialtjänst samt närliggande hälso- och sjukvård, avseende informations-, besluts- och utvecklingsprocesser. Samordningsansvaret omfattar även Vård- och omsorgscollege samt länssamordning för det socialpsykiatriska fältet. Vidare ingår i uppdraget även metod- och kunskapsspridning för ökad kompetens inom länets socialtjänst, stöd till uppföljning, analys och verksamhetsutveckling samt praktiska forskning. Detta sker genom forsknings- och utvecklingsenheten FoU Välfärd.

Inom strategiområdet Social välfärd och hälsa återfinns samordnare samt utvecklings- och forskningsledare vid FoU Välfärd, en strateg för vård och omsorg samt en länsutbildare för Samordnad individuell plan (SIP) IT-stödet Prator och Nationell Patientöversikt (NPÖ).

Nationellt ingår representanter från strategiområdet SKR:s olika övergripande och områdesspecifika nätverk, i styrelsen för FoU Välfärds nationella intresseförening samt i Intermistisk styrgrupp för socialtjänstens kunskapsstyrning och "stora AU" det vill säga ett AU som består av SKR:s övergripande officiella nätverk; RSS, NSK-s och Socialchefsnätverket. Internationellt återfinns strateg tillsammans med FoU Välfärds chef i Joint Working Group for Health and Social issues (JWGHS) inom Barentssamarbetet, som sker i samverkan med Region Norrbotten, Länsstyrelsen och Socialdepartementet.

Strategier, samordning och informationsspridning

Inom området ansvaras för sekretariat och samordning för såväl det regionala socialchefsnätverket, det regionala socialnämndsordförandenätverket, Länssamordningsgruppen (LSG) och det politiska samverkansorganet AC-konsensus. I de olika grupperingarna informeras, samverkas och beslutas om frågor som rör nationell kunskapsspridning, aktuella utredningar, lagförslag, riktlinjer samt utvecklingsprojekt inom SKR, departement och myndigheter som berör den regionala och lokala nivån i länet. Tjänstepersonsstöd/sakkunnig till beredningen för social välfärd och hälsa (BSH) vid regional utveckling ingår också.

FoU Välfärds chef har som referensgrupp ett FoU-råd bestående av fyra socialchefer, länets tidigare primärvårdschef och den regionala vård- och omsorgsstrategen. Vid rådsmöten diskuteras såväl strategiska frågor som konkreta insatser och uppdrag. För politiker och ledande tjänstepersoner genomförs årligen konferensen Aktuell Social Politik i samverkan med Norrbottens kommuner. Årets konferens ägde 2019 rum i Luleå.

Regional samverkans- och stödstruktur

Det pågår ett nationellt arbete för att utveckla en stabil struktur för kunskapsstyrning som formaliseras genom ett partnerskap mellan SKR, myndigheter och länen. En viktig del i denna struktur är de Regionala Samverkans- och Stödstrukturerna (RSS). Det övergripande målet är att bidra till en jämlik och jämställd servicenivå för att möta samhällets utmaningar med en allt äldre befolkning, en ökad psykisk ohälsa, ett ökat behov av vård- och omsorg, ekonomiska utmaningar och stor efterfrågan av kompetent personal.

I Västerbotten har RSS under 2019 fortsatt varit föremål för utveckling och översyn avseende ansvar och roller, samt för att säkerställa en långsiktig och hållbar finansiering. Alla delar i strategiområdet Social välfärd- och hälsa ingår i länets RSS för regional samverkan och stöd. Att verka inom en regional

samverkans- och stödstruktur innebär att vara mottagare av uppdrag och information och att som ett regionalt nav utgöra en länk mellan den nationella och den lokala nivån i olika sammanhang som rör kunskap och kompetens. Den regionala nivån innebär att det finns en väg in för övergripande frågor inom området och RSS har även ett operativt ansvar som stödstruktur. Ett aktivt deltagande i de många nationella nätverk som SKR håller i är en viktig del för omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte och information rörande aktuella insatser för vidare spridning i länet.

FoU Välfärd

Arbetet inom området Social välfärd och hälsa ska baseras på en evidensbaserad praktik, vilket innebär att det vilar på tre kunskapskällor; bästa tillgängliga kunskap/vetenskap, professionens kunskap och brukarens kunskap och erfarenheter. Vid FoU Välfärd verkar dess utvecklingsledare och samordnare för att bistå främst länets socialtjänst, med kunskap, metoder och kompetens för en evidensbaserad praktik och verksamhetsutveckling inom ett antal verksamhetsområden. Dessa områden utgörs i dagsläget av kvinnofrid, missbruk/beroende, funktionsnedsättning, barn och unga, systematisk uppföljning, psykisk ohälsa och äldre. Utbudet omfattar allt från konferenser, seminarier och workshops till verksamhetsnära stöd och lokala insatser för metod- och verksamhetsutveckling anpassat efter lokala och regionala identifierade behov. Under året har olika insatser avsett sådant som till exempel utveckling av stöd till föräldrar med kognitiv funktionsnedsättning, stöd till systematisk uppföljning och analys, uppföljning av kvalitetsråd för bättre äldreomsorg, tidiga insatser för barn och ungdomar, förbättrad dokumentation vid utredningar av barn som far illa, handlingsplaner vid suicid samt handlingsplan vid missbruk 13–29 år och basutbildning i missbruk/beroende. På uppdrag från LSG har en tredje länsövergripande plan för psykisk hälsa arbetats fram vid enheten i samverkan med andra aktörer. Övergripande agerar FoU Välfärd genom ett antal områdesspecifika nätverk i länet.

Den praktisknära forskningen bedrivs främst av forskningsledare vid FoU Välfärd i samarbete med Umeå universitet. Ett Vinnovafinansierat praktisknära forskningsprojekt, GINO, har avslutats under året vars syfte var att identifiera sätt att ta tillvara innovativa lösningar inom socialtjänstens IFO inom Region 10 och stimulera till alternativa arbetssätt för bibehållande, alternativt tillgång till, spetskompetens.

Samverkan och samarbete med andra aktörer är en förutsättning för ett brett utbud och aktiva insatser. Upparbetade kontakter finns till exempel med Umeå universitet, Folkhälsoenheten, Länsstyrelsen, Glesbygdsmedicinskt centrum och kommuners chefer, verksamhetsutvecklare och motsvarande. Nationellt finns samarbete med Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, SBU, SKR och andra FoU-enheter.

Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård och utbildningsinsatser

Ett omfattande arbete har under året genomförts avseende samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Länsrutin för samverkan mellan regionen och kommunerna i Västerbottens län vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård med stöd av IT- tjänsten Prator, som reglerar arbetssätt och ansvar och roller och tydligt beskriver vilket sätt regionen och länets kommuner ska samarbeta på praktisk nivå, är reviderad och antagen. En ny rutin för arbetet med utskrivning avseende patienter som vårdas inom slutn psykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning är framtagen, vidare en checklista för funktionen fast vårdkontakt inom SVU- processen. Regelbundna möten har genomförts med representanter i arbetsgrupper i samverkan mellan kommunerna och regionen. Regional utveckling, genom vård- och omsorgsstrateg och en inhyrd senior konsult, ansvarar tillsammans med strateg vid

beställarenheten och en kommunrepresentant för regional samordning av arbetet. Utbildningar för chefer och medarbetare i kommunerna och regionen har genomförts, bland annat Samordnad Individuell Plan, etik, bemötande och förhållningsätt i patientmötet, och färdighetsträning att nyttja olika IT- stöd. Utöver detta har omfattande utbildning genomförts i enlighet med rekommendationer i nationella riktlinjer och regionalt program för utredning vård och omsorg om personer med demenssjukdom i Västerbottens län.

Målet med utvecklingsarbetet och utbildningarna är att bidra till jämlik och jämställd hälsa genom att patienter och brukare får en trygg och säker utskrivning från sjukhuset och ett lika tryggt och säkert mottagande när personen kommer hem till särskilt- eller ordinärt boende.

Arbete inom socialpsykiatri

Från årsskiftet 2018/2019 har två länsdelssamordnare på deltid och en samordnare med uppdrag inom området socialpsykiatri, organisatoriskt knutits till FoU Välfärd.

Brukarmedverkan är centralt och i samarbete med Umeå Universitet, har ett upprätthållande av FoU-panelen ägt rum i syfte att utöka brukarinflytande i forskning och utveckling. Brukarnätverken har upprätthållits med träffar och samverkan sker med länsföreningen Hjärnkoll. Nätverksarbete har skett i Nätverket för samers hälsa och det suicidpreventiva nätverket i Skellefteå.

Efterfrågan på utbildning avseende första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA – Mental Health First Aid) har varit god och ett flertal utbildningar har genomförts i hela länet. Den årligt återkommande Psykeveckan äger alltid rum under vecka 45, och planering och genomförande sker i samarbete med ett flertal andra aktörer. Veckan är en bredare utbildnings- och informationsinsats som handlar om att motverka stigma och förebygga diskriminering genom att sprida kunskap om psykisk hälsa och ohälsa i befolkningen. Delar av psykeveckans arrangemang har webbsänts via Region Västerbottens försorg för ökad spridning.

I samverkan med nationella nätverket NSPH, har arbete med införande av Peer Support (Personligt egenerfaren resurs) pågått under året men av skilda anledningar inte kunnat genomföras. Peer Support innefattar att verksamheter anställer personer med erfarenhet av psykisk ohälsa. I den nationella kunskapsstyrningen inom området psykisk hälsa har två vård- och insatsprogram lanserats, ett om schizofreni och ett om självskadebeteende. Implementering av dessa har påbörjats. Arbetet sker i samverkan med de fyra norra länen och Regionalt programområde för psykisk hälsa. Vidare har arbete påbörjats för att stödja kommuner till lokala handlingsplaner rörande självmord.

Pågående projekt

- Kvinnofrid
- Gino

Strategisk innovationsledning

Regionala utvecklingsförvaltningen utarbetar och samordnar genomförandet av den regionala innovationsstrategin. Det är ett långsiktigt arbete som syftar till att skapa bästa möjliga förutsättningar för att kommersialisera och ta tillvara idéer i regionen. Strategin pekar ut sju extra betydelsefulla områden för innovationsutveckling i Västerbotten. De så kallade fokusområdena är: hälso- och sjukvård, life science, teknik- och tjänsteutveckling inom industrin, testverksamhet, hållbar energi och miljöteknik, upplevelsenärings, kulturella och kreativa näringar samt digitala tjänstenärings. Projekt inom dessa fokusområden prioriteras när Region Västerbotten fördelar regionala utvecklingsmedel. För att generera nya och bättre idéer för innovationer strävar Region Västerbotten också efter att främja skärningspunkter mellan fokusområdena. Genom ett målmedvetet, strategiskt arbete leder denna prioritering på sikt till fler och växande företag inom regionens fokusområden.

Utveckla strukturer för innovation

Under året har Regionala utvecklingsförvaltningen inlett arbetet med framtagandet av en ny regional innovationsstrategi (RIS) och smart specialiseringsstrategi (S3). För att vidareutveckla och stärka det regionala innovationsarbetet har en förstudie avseende en förstärkt regional innovationsledning genomförts. Detta resulterade i ett genomförandeprojekt som bland annat finansieras av europeiska regionala utvecklingsfonden.

För att skapa nätverk och utbyta erfarenheter med andra regioner har Regionala utvecklingsförvaltningen också engagerat sig i ett flertal initiativ och projekt inom Östersjöregionen. Ett exempel är projektet BSR S3 Ecosystem där syftet är att förbättra regionernas arbete med smart specialisering genom metoder och verktyg som möjliggör sektorsövergripande samarbete för att skapa kapacitet att samarbeta över regionala gränser.

Regionala utvecklingsförvaltningen har för att stärka små och medelstora företagsfinansieringsmöjligheter engagerat sig i arbetet med en arktisk investeringsplattform (AIP). Projektet finansieras av Interreg Nord, och omfattar 14 regioner i norra Sverige, Finland och Norge. Vidare sker ett samarbete mellan de fyra nordligaste regionerna i Sverige och Europeiska Investeringsfonden, där förhandlingar förs om upprättandet av ett finansiellt garantiinstrument för företag i regionen.

För att stärka små och medelstora industriföretag har Region Västerbotten under året startat och driver projektet Smart industri Västerbotten. Projektet är delvis en fortsättning på Digilyft Västerbotten 2.0 men förutom digitalisering adderas ytterligare två områden från regeringens nyindustrialiseringsstrategi: Kompetensförsörjning och hållbarhet. Projektet som leds av Regionala utvecklingsförvaltningen ska också etablera en regional samverkansstruktur samt stärka bilden av industrins betydelse för Västerbotten.

För att stärka intern samordning mellan strategiskt innovationsledningsarbete och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, har ett samverkansråd för innovation etablerats. Regelbundna planeringsmöten har genomförts under året.

Inom Europaforum Norra Sverige deltar enheten aktivt i grupperingen för sammanhållningspolitiken och forskning, innovation och näringsliv, vars syfte är att bevaka utvecklingen av EU:s politik. Gruppen

tar fram så kallade positionspapper inom för norra Sverige viktiga områden, i syfte att påverka inriktningen av nya, ännu inte antagna EU-direktiv.

Pågående projekt

- Arctic Investment Platform (AIP)
- BSR S3 Ecosystem
- Finansiellt garantiinstrument för Norra Sverige
- Learning among regions on smart specialisation (LARS)
- OECD Mining study
- Mining regions in Europe (MIREU)
- Smart industri Västerbotten (SIV)
- BSR Stars S3
- Innovation+
- Regional innovationsledning Västerbotten
- Mining Regions Västerbotten Norrbotten Case Study

Avslutade projekt

- Alignment of funding

Tillväxtpolitik, analys och samhällsbyggnad

Regionala utvecklingsförvaltningen driver en rad processer kopplade till samhällsbyggnad och planering samt har ett statligt uppdrag att samordna framtagandet, genomförandet, uppföljning och utvärdering av den Regionala utvecklingsstrategin (RUS), som är länets samlade strategi för regional utveckling. Strategin är resultatet av en bred process där kommuner, landsting, näringslivsföreträdare, akademi och idéburen sektor, tillsammans identifierat de viktigaste prioriteringarna för en hållbar tillväxt i länet. Regionala utvecklingsförvaltningen förvaltar statliga regionala tillväxtmedel som är ett viktigt verktyg för att genomföra strategin och har ett statligt uppdrag att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur, så kallade länstransportplaner, som ger regionen möjlighet att prioritera användningen av vissa statliga infrastrukturmedel. Regionala utvecklingsförvaltningen är även regional kollektivtrafikmyndighet. Regionala utvecklingsförvaltningen är samverkansorgan för kommunerna i vissa frågor och förvaltar ett antal samverkansstrukturer inom samhällsbyggnad.

Regionala tillväxtmedel

Regionala utvecklingsförvaltningen har regeringens uppdrag att bidra till ett effektivt och resultat-inriktat genomförande av den regionala tillväxtpolitiken med ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart perspektiv. Kunskaper och erfarenheter från tidigare insatser ska återföras till och tas tillvara i det regionala tillväxtarbetet, som grundas på analyser av regionala förutsättningar, uppföljningar och utvärderingar i syfte att främja lärande.

Region Västerbotten beslutar om användningen av statliga medel för regional tillväxt. Det statliga anslaget fördelas årligen till regionerna och används för att finansiera regionala tillväxtåtgärder. Från och med 2019 ansvarar Region Västerbotten för 95 % av anslaget och Länsstyrelsen Västerbotten för 5 %. De projekt och investeringar som finansieras genom anslaget ska bedrivas i enlighet med den Regionala utvecklingsstrategin.

Projektmedel

Projektverksamheten strävar efter att vara både effektiv och stödjande samt resultera i genomarbetade och tydliga beslutsunderlag. Processen startar med att blivande projektägare får stöd och råd samt tillgänglig vägledning och information om kriterier för projekt samt hur man på bästa sätt planerar och genomför dem. Efter att ansökan inlämnats påbörjas en beredning. I beredningen ges projektsökanden möjlighet att komplettera och förtydliga projektet. Beslutsunderlaget, som är resultatet av beredningen, ska vara genomarbetade och tydliga. Beslut om projektmedel fattas därefter av Regionala utvecklingsnämnden.

Uppföljning av pågående projekt görs genom löpande rapportering av projektets status och ekonomi, som resulterar i beslut om godkända kostnader och utbetalning av medel. Projekt som prioriteras ska visa på ett regionalt mervärde samt vara relevanta och efterfrågade i förhållande till det regionala tillväxtarbetet i länet. Projekt bedöms utifrån hur väl de uppfyller vissa urvalskriterier och prioriteringar. Under året har Region Västerbotten beslutat om 94,4 miljoner kr till 74 nystartade projekt. Genom att kombinera resurserna med medel från EU:s strukturfonder, kommuner, näringsliv, myndigheter samt

universitet och högskolor blir insatserna mer kraftfulla och får större genomslag. Projekt som medfinansieras av europeiska utvecklingsfonden, Norra Periferin och Arktis samt Botnia-Atlantica har prioriterats, varför ca 75 procent av regionala tillväxtmedel beviljats till projekt med någon form av EU-medel.

Företagsstöd och kommersiell service

Från och med årsskiftet 2018/2019 överfördes verksamheter och resurser från Länsstyrelsen till Region Västerbotten. Som ett led i detta hanteras nu 95 % av det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder (anslag 1:1) av Region Västerbotten och personella resurser motsvarande 6,4 årsarbetskrafter tillkom. I och med det har Region Västerbotten ansvaret för regionala företagsstöd och för det Regionala serviceprogrammet för Västerbotten 2014–2020.

Pågående projekt

- Uppföljning och utvärdering 2019
- Ramprojekt för regionala företagsstöd i Västerbotten 2019
- Processtöd för regional serviceutveckling i Västerbotten

Sammanhållningspolitik/Europeiska strukturfonder

En viktig del av det regionala tillväxtarbetet är genomförandet av sammanhållningspolitiken i Sverige, inklusive europeiskt territoriellt samarbete. Kunskaper och erfarenheter från de europeiska struktur- och investeringsfonderna ska återföras till och tas tillvara i det regionala tillväxtarbetet. Uppdraget är även att tillföra de regionala behoven och det regionala perspektivet till de europeiska struktur- och investeringsfonderna samt bidra till genomförandet av EU-programmen. Regionala utvecklingsförvaltningen samråder med länets aktörer, och lämnar yttrande över samtliga projekt som söker EU-medel från europeiska socialfonden och europeiska regionalfonden. Strukturfondspartnerskapet lämnar därefter bindande prioriteringar av projekten. Förvaltningsmyndigheterna Tillväxtverket och ESF-rådet fattar de formella besluten i enlighet med Strukturfondspartnerskapets prioritering.

Regional kontakt för territoriella program

Regionala utvecklingsförvaltningen har på uppdrag av Näringsdepartementet inrättat en regional kontaktpunkt och rådgivande grupp för EU:s territoriella program Norra Periferi och Arktis. Den regionala kontaktpersonen sprider information om programmet i de fyra nordliga länen och är en regional kontakt in i programmet för projektaktörer. Regionala utvecklingsförvaltningen är även regional kontaktpunkt för Botnia-Atlantica programmet.

Jämställdhetsintegrering

Under 2019 har fokus på det interna jämställdhetsarbetet varit att jämställdhetsintegrera processen med att ta fram en ny Regional utvecklingsstrategi. I det interna jämställdhetsarbetet ingår också att stötta verksamhetens jämställdhetsarbete utifrån de behov som finns. Det kan handla om kompetenshöjning, framtagande av underlag eller att hjälpa till med strategier och planer för hur jämställdhet kan integreras i verksamheter eller projekt. En del i arbetet är också att representera Region Västerbotten, Regionala utvecklingsförvaltningen i olika nätverk och jämställdhetsgrupper, exempelvis jämställdhetsnätverket som leds av Länsstyrelsen Västerbotten och Jämvårdsrådet som leds av jämställdhetsstrategen på folkhälsoenheten.

Modellregion

Under 2019 har Region Västerbotten deltagit i Sveriges kommuner och regioners satsning på modellregioner som ska avslutas 2020. Satsningen bygger på att deltagarna arbetar med jämställdhetsintegrering i den egna verksamheten genom att systematiskt jämföra arbetssätt med varandra. Inom området regional utveckling deltar även Region Gotland och Region Värmland. Under 2019 har tre benchmarkingträffar genomförts i enlighet med SKR:s koncept och parallellt har insatser genomförts för att analysera den regionala finansieringen ur ett jämställdhetsperspektiv samt att ta fram underlag för att samtliga beslut till den regionala utvecklingsnämnden ska vara jämställdhetsintegrerade.

Uppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet

Regionala utvecklingsförvaltningen kommer under 2019–2022 arbeta med ett hållbarhetsuppdrag där dimensionerna ekonomi, social (jämställdhet, integration och mångfald) och miljömässig (miljö och klimat) hållbarhet ska inkluderas i ordinarie verksamhet. Under 2019 har arbetet med att ta fram en regional behovsinventering påbörjats. Behovsinventeringen ligger sedan till grund för hur arbetet ska utformas under åren 2020 till 2022.

Inkluderande innovationssystem

Regionala utvecklingsförvaltningen avslutade under 2019 projektet Inkluderande innovationssystem. Projektet drevs tillsammans med Västerbottens läns landsting och Umeå Universitet. Projektet undersökte förutsättningarna för att innovationssystemet i Västerbotten att arbeta mer inkluderande och normkritiskt och tog fram en analys över detta. I förlängningen är ambitionen att arbeta för att Västerbottens innovationssystem ska inkludera fler och att fler får ta del av innovationsinsatser.

Pågående projekt:

- Inkluderande innovationssystem

Avslutat projekt:

- Jämställd regional tillväxt Västerbotten

Regional tillväxtpolitik och samverkan

Som regionalt utvecklingsansvarig är det viktigt att skapa ett bra samspel mellan strategier, planer och program av betydelse för den regionala utvecklingen. Regionala utvecklingsförvaltningen arbetar för samordning mellan politikområden som möjliggör att insatser och politik möter länets behov. Detta sker genom att bevaka arbetet inom den nationella regionala tillväxtpolitiken samt att påverka system och aktörer som verkar inom politikområdet. Arbetet är mångfacetterat och innebär bland annat att delta i nätverk och processer och att utgöra remissinstans för strategier för tillväxt och utvecklingsprogram på lokal, nationell och europeisk nivå. Ett verktyg för detta arbete är RegLAB som är ett nätverk mellan Sveriges regioner, SKR, Tillväxtverket och Vinnova. Syftet är att främja lärande och att utveckla det regionala tillväxtarbetet i Sverige.

Under året har arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi fortsatt. Under 2019 har resultaten av 2018 års dialogprocess bearbetats och behandlats i en andra dialog under våren. Under hösten pågår arbete med att ta fram ett förslag som remissbehandlas under våren 2020.

Regionala utvecklingsförvaltningen har deltagit aktivt i flera olika fora på nationell och europeisk nivå för att påverka innehåll och inriktning i EU:s nästa period för sammanhållningspolitiken. Ett omfattande underlag om regionala prioriteringar inför framtagande av nya europeiska regionalfondsprogram har skickats in till Näringsdepartementet och svar på frågeställningar inför kommande socialfondsprogram har skickats till Svenska ESF-rådet. Regionala utvecklingsförvaltningen har deltagit vid nationella sakrådsmöten där specifika sakfrågor kopplade till nya programperiod har diskuterats och även deltagit i Tillväxtverkets arbete med programteori för regionalfonden. Ett omfattande samordnings- och påverkansarbete har gjorts inom ramen för Europaforum norra Sverige.

Samverkansstruktur med länets kommuner inom regional utveckling

Under året har Regionala utvecklingsförvaltningen implementerat en ny samverkansstruktur med länets kommuner inom regional utveckling. Samverkansstrukturen innehåller forum, nätverk och plattformar på politisk nivå och på tjänstepersonsnivå och finansieras gemensamt av parterna. Fokus under 2019 har legat på att bygga upp arbetsformer och rutiner i forumen. Exempel på frågor som hanterats inom ramen för samverkan 2019 är arbetet med ny Regional utvecklingsstrategi, organisering av kollektivtrafiken i länet samt ny kulturplan.

Pågående projekt:

- Regional utvecklingsstrategi 2020+
- Kapacitet och samverkan för regional utveckling 2019+

Analys

Under år 2019 har en rapport, Regionala prioriteringar i Västerbotten - analys, tagits fram som ett led i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och förberedelser inför EU:s nya programperiod. År 2019 ökades antalet kommuner i länet som har tillgång till Västerbottensdatabasen till åtta och Regionala utvecklingsförvaltningen har tagit fram utbildningsmaterial och genomfört utbildningar för nya användare till databasen. Västerbottensdatabasen, som tillhandahålls av organisationen via SCB, innehåller omfattande statistik för befolkning, sysselsättning och flyttningar. Det har även tagits fram en kartläggning av GIS-användning för Region Västerbotten och kommunerna i länet, diverse kartmaterial och underlag för olika sakområden, bland annat underlag för etableringen av Northvolt.

Regionala utvecklingsförvaltningen har fortsatt arbetet med implementering av de nya strukturerna för uppföljning, utvärdering och lärande av de regionala utvecklingsstrategierna som identifierats i Ramverk för strategiskt lärande. Det har även tagits fram uppföljningar och utvärderingar för regional utveckling.

Pågående projekt:

- Analyssamverkan i Norr

Arbete för att infrastrukturåtgärder av betydelse för länets utveckling förverkligas

Regionala utvecklingsförvaltningen arbetar med kontinuerlig uppföljning av länstransportplanens förverkligande, genom dialog med bland annat Trafikverket och länets kommuner. Regionala utvecklingsförvaltningen deltar även aktivt i samarbetet för Botniska korridoren. I detta samarbete deltar de fem nordligaste länen samt Region Örebro och Region Dalarna. Syftet är att påverka processen så att Norrbotniabanan förverkligas, tillsammans med andra väsentliga delar av Botniska korridoren. I arbetet har också ingått insatser för att Botniska korridoren i såväl Sverige som Finland med koppling till Narvik i Norge, ska ingå i de två stomnätskorridorerna Skandinavien-Medelhavet och Nordsjön-Östersjön. En viktig framgång har uppnåtts i och med att EU-kommissionen föreslagit dessa förlängningar. Frågan bedöms få ett avgörande kommande år.

Regionala utvecklingsförvaltningen har ett uppdrag att på tjänstemannanivå koordinera infrastrukturfrågor inom samarbetet Europaforum Norra Sverige. Där utmejslas gemensamma ställningstaganden rörande bland annat infrastrukturfrågor som har europeisk dimension. Frågan om EU:s gemensamma finansieringssystem för transportinfrastruktur och utvecklingen, men framför allt en möjlig förlängning norrut av EU:s stomnätskorridorer, har varit i fokus.

Region Västerbotten har också varit representerat i Barentsrådets regionala transportarbetsgrupp och CPMR BSC:s transportarbetsgrupp. Detta bidrar till att utveckla regionens påverkan av den europeiska transportpolitiken så att den innefattar en tydlig nordlig dimension. En viktig fråga har varit Sveriges kommande ordförandeskap i Barents Euro-Arctic Transport Area. Regionala utvecklingsförvaltningen har deltagit aktivt vid de fyra möten som genomförts i Västerbottens och Norrbottens län under Sveriges ordförandeskap i Barents Euro-Arctic Transport Area.

Regionala utvecklingsförvaltningen är representerat i styrelsen för det nationella yrkesnätverket Komexp och har deltagit under Almedalsveckan i syfte att påverka olika aktörer rörande utveckling av transportinfrastruktursatsningar som är viktiga för Västerbotten, exempelvis i samverkan med Norrbotniabaneprojektet och projektet Botniska korridoren.

Pågående projekt:

- Botniska korridoren
- Norrbotniabaneprojektet
- Framtagande av järnvägsplaner mellan Umeå och Skellefteå
- Förstudie för elektrifiering av tvärbanan Hällnäs-Storuman
- Utvecklat transportkoncept längs E12-stråket

Regional kollektivtrafikmyndighet

Region Västerbotten är sedan 2012 regional kollektivtrafikmyndighet. Kollektivtrafikmyndigheten ska verka för en utvecklad kollektivtrafik samt för att ett strategiskt och långsiktigt förhållningssätt ska möjliggöra ett ökat, hållbart resande i länet. Myndigheten har det ekonomiska ansvaret för all upphandlad regional kollektivtrafik och ska regelbundet fastställa mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram för Västerbottens län. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten är behörig myndighet enligt EU:s kollektivtrafikförordning och fattar beslut om allmän trafikplikt. De mest centrala målen för

kollektivtrafiken i det regionala trafikförsörjningsprogrammet gäller klimat och miljö, regionförstoring (inom-läns och länsgränsöverskridande), geografisk tillgänglighet och människors mobilitet. Kollektivtrafiken bidrar till att öka tillgängligheten för länets invånare och har väldigt stor betydelse för mobiliteten hos människor med olika funktionsnedsättningar. Mål och åtgärder i trafikförsörjningsprogrammet uttrycker Västerbottens åtaganden inom kollektivtrafikens område för att bidra till målsättningarna.

Trafikförsörjningsprogrammet utarbetas för perioden 2020 - 2023 varför exemplen på mål, med delmål, är förslag i planarbetet:

- Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet är 25 % år 2023 och 30 % år 2030.
- Andelen fordonskilometer som sker med förnybart bränsle i upphandlad kollektivtrafik uppgår till 100 % år 2030.
- Bibehållen eller ökad geografisk tillgänglighet inkluderat bland annat förbättrad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Arbetet i SOTP, Samverkansområde Transporter, syftar till att säkerställa en grundläggande transportverksamhet som tillgodoser samhällets behov av transporter när samhället är utsatt för omfattande störningar, vid såväl kriser i fredstid som höjd beredskap.

Pågående projekt:

- Hållbara arbets- och tjänsteresor (HAR)
- Samordnad Mobilitet (MOBEVI)

Miljö- och klimat

Mellankommunal samverkan

Regionala utvecklingsförvaltningen driver, genom projektet Stärkt regional attraktivitet genom kapacitetshöjning i samhällsbyggnadssektorn, fem nätverk för länets kommuner; Samrådsgrupp Avfall, VA-samverkan, Räddningstjänstssamverkan, Plan- och byggsamverkan samt Miljösamverkan. I alla fem samverkansplattform genomförs löpande aktiviteter så som utbildningar och erfarenhetsträffar.

Hållbara Västerbotten

Regionala utvecklingsförvaltningen ingår länsstyrelsens nätverk Hållbara Västerbotten, där några regionala aktörer möts för att samordna hållbarhetsarbetet i länet samt för att tillsammans genomföra kunskapshöjande aktiviteter.

Glokala Sverige

Regionala utvecklingsförvaltningen ingår under 2019–2020 i SKR:s och Svenska FN-förbundets projekt Glokala Sverige. Som deltagande organisation erbjuder Region Västerbotten ett kommunikations- och utbildningspaket om Agenda 2030.

Pågående projekt:

- Stärkt regional attraktivitet genom kapacitetshöjning i samhällsbyggnadssektorn
- Glokala Sverige

Utbildning och kompetensförsörjning

Regionala utvecklingsförvaltningen har en samordnande, kunskapsuppbyggande och kapacitetsstärkande funktion inom utbildning- och kompetensförsörjning i länet. Regionala utvecklingsförvaltningen ansvarar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och är den sammanhållande aktören för att stimulera kommunal och regional samverkan inom utbildningsområdet. Det övergripande syftet är att alla invånare ska ha tillgång till ett allsidigt och tillgängligt utbud av utbildningar av hög kvalitet samt att öka överensstämmelsen mellan arbetskraftsutbud, arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens och utbudet av utbildningar.

Utbildning i hela länet

Regionala utvecklingsförvaltningen samordnar det länsövergripande arbetet inom utbildningsområdet, genom att förvalta och utveckla ett stort antal nätverk inom hela utbildningsområdet, från förskola till vuxenutbildning och högre utbildning. Nätverk finns för bland annat skolpolitiker, skolchefer, elevhälsochefer, utvecklingsledare, rektorer och lärcentra ansvariga. Regionala utvecklingsförvaltningen samordnar också det länsövergripande utvecklings- och utbildningsinsatser samt bedriver påverkansarbete på nationell nivå. Under året har några av de mest aktuella frågorna varit likvärdighet inom skolväsendet, digitalisering av skolan, fjärrundervisning, personalförsörjning till skolan och utvecklingen av lärarutbildningarna för att möta den ökande bristen på lärare. Regionala utvecklingsförvaltningen är också en samordnande aktör för forskning inom utbildning och skola. Större forskningsprojekt finns även inom fjärrundervisning, betyg och bedömning.

Stort behov av arbetskraft

Regionala utvecklingsförvaltningen ansvarar för arbete med regional kompetensförsörjning i enlighet med det regeringsuppdrag som givits alla regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Arbetets nuvarande inriktning är fokuserat på utbildning för vuxna och det sker ett omfattande samarbete med utbildningsaktörer i länet och i hela norra Sverige samt med myndigheter. De riktade uppdragen berör yrkesvux, lärcentra och validering. Inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet är andra fokusområden aktuella så som etablerings- och varselsituationer i länet, kunskapsunderlag och kunskapsspridning, integration, export samt möten och mötesplatser inom kompetensförsörjningsområdet.

Batterifabriken Northvolt som är under uppbyggnad i Skellefteå beräknas behöva mer än 2500 medarbetare. Till detta kommer sysselsättningseffekter hos underleverantörer och andra arbetsgivare. Regionala utvecklingsförvaltningen, Skellefteå kommun, Arbetsförmedlingen och Northvolt genomför en förstudie för att ge underlag för bedömning av arbetskraftsbehoven, arbetskraftsreserven, utbildningsbehoven och migrationsmönster. Förstudien visar att en stor andel av de nya jobben kräver utbildning på gymnasienivå vilket ger ett kraftigt ökat behov av vuxenutbildning i regionen. I gruppen arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden finns en mängd individer som visar intresse för industriarbete och som kan tänka sig att flytta till regionen. Individerna har som regel begränsad erfarenhet av industriarbete och omfattande stora utbildningsbehov för att bli anställningsbara.

Etableringen innebär ett behov av fler individer i arbetskraften och en risk för arbetskraftsbrist i regionen. Traditionellt har inflyttning till Skellefteå i huvudsak kommit från Norr- och Västerbotten samt i mindre utsträckning från Stockholmsområdet. Etableringens effekter skapar behov av ett utvecklat och fördjupat samarbete med Skellefteå kommun där resurser för som stödjer samhällsomvandlingen koncentreras.

Regionala utvecklingsförvaltningen har löpande under 2019 arrangerat mötesplatser för kommuner, utbildningsaktörer, branscher, entreprenörer, fackförbund och arbetsgivarorganisationer. Syftet med träffarna är att kommunicera den stora kompetensförsörjningsutmaning som Västerbotten står inför samt i samverkan hitta strategier för att möta utmaningen. I syfte att stimulera utbildningsinsatser för olika målgrupper samt effektivt tillvaratagande av kompetenser bedrivs ett antal utvecklingsprojekt inom det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Exempelvis i projektet SIKT samverkar Regionala utvecklingsförvaltningen med fem inlandskommuner och utvecklar metoder för integration av utlandsfödda genom jobbspår riktade mot ett antal bristyrken.

Fjärrundervisning i Västerbotten

Under 2019 har stora insatser gjorts inom utvecklingen av fjärrundervisningen i Västerbotten. Gemensamma utmaningar för länets kommuner är lärarbrist, stora avstånd, små elevgrupper. Genom fjärrundervisning kan elevens rätt till undervisning av god kvalitet med behöriga lärare säkras, oavsett var hen bor. Regionala utvecklingsförvaltningen har under 2019 fördjupat samarbetet inom fjärrundervisningen i moderna språk för att säkerställa elevernas rätt till utbildning och har även utbildat all personal i Västerbotten inom vuxenutbildningarna i fjärr- och distansundervisning under 2019.

Tillgänglig information för alla

Infomix arbetar med att göra information tillgänglig för personer med någon form av funktionsnedsättning. Under 2019 har man stöttat medlemskommunerna och Region Västerbotten med detta.

Pågående projekt:

- Yrklin
- Yh Nord regionalt
- Yh Nord nationellt
- SIKT
- Regional kompetensförsörjning
- INFÖR-SIKT
- Smart Industri
- Kreativa Kulturella Näringar
- Industrins etablering i norra Sverige
- Integration för regional kompetensförsörjning
- Ny kompetens för ett nytt energisystem
- Social Entreprenörskap Västerbotten

